

Besede in dejanja

Predlogi v predalih

Kadar so prihajali do izraza pritožniki posameznikov ali skupin, ki bi radi uveljavili svoje pravice, niso pa težili k demokraciji, izmenjavi mnenj, pač pa dušili pobude občanov in družbenih organizacij, so naša vodstva premalo poskrbela za to, da bi se zahteve posameznikov ali skupin soočile v širši demokratični konfrontaciji z interesi celotne družbene skupnosti. Pobude, razprave in predlogi, izrečeni v krajevnih in drugih organizacijah, so nam prevečkrat ostajali v predalih.

Vida Tomšič na četrti seji glavnega odbora Socialistične zveze Slovenije

Slanini, masti, mesu...

Podjetje »Ishrana« v Kraljevu je soto razveselilo svoje odjemalce. Te dni je namreč znižalo cene slanin, masti in mesa. Tako stane prvovrstna hamburška slanina sedaj samo 800 S-din, čeprav se jo doslej prodajalo po 1200 S-din. Cene bele slanin so znižali od 1000 na 700 S-din, masti od 600 na 500, a ceno jagnjetine od 1450 na 1300 S-din za kilogram.

Politika — 24. V. 1967

Delo v tujini

»Prej, ko nisimo imeli tako natančne evidence, koliko delavcev odhaja iz Dolenjske na delo v tujino, smo sodili, da je samo iz ribniške občine odšlo v Zahodno Nemčijo blizu 1000 delavcev. Zdaj ko vodimo evidenco o zaposlovanju delavcev v inozemstvu, lahko povem, da je iz Dolenjske na delo v drugih državah šla delavcev, od tega 110 kmotov. Največ delavcev, to je 430, je zaposlenih v Zahodni Nemčiji. To so sami kvalificirani in visoko kvalificirani delavci.

Delavska enotnost — 27. V. 1967

Zmagalo je uvoženo blago

V bitki, ki traja že precej dolgo na tržišču tekstila, so za sedaj zmagale uvožene tkanine, čeprav so dva do trikrat dražje od domačin. Glede na to, da letos uvozimo za kakih 450 milijonov N-din tekstila — kar je za 35 odstotkov več kot 1966 — izgledi domače industrije niso ravno rožnati.

Ekonomski politika — 27. V. 1967

Usklajevanje potrošnje

Ce je bila za prejšnje obdobje značilna potrošnja, ki ni bila prilagojena dejanskim možnostim in je bila izrazito anticipirana in prekomerna poraba tisti vzvod, ki je v največji meri spodbujal gospodarstvo k hitri rasti, je za vse obdobje po reformi, a še tem bolj za lanske in letošnje leto karantensko, doslednejše usklajevanje potrošnje z razpoložljivimi sredstvi.

Gospodarski vestnik — 26. V. 1967

Razlike med sadjarji in trgovci

Zastopnik Slovenija sadije je povzročil konkretne primere. Njihovo podjetje je prodalo trgovskemu podjetju, ki prodaja sadije na drobno, jabolka sorte Jonatan iz Vojvodine po 2,00 N-din kilogram. V trgovini pa so morali kupci plačati za kilogram tistih jabolk 4,00 novega dinarja. To je torej »priznala« pridelovalcem sadija, odkupovalcem in grosističnemu trgovskemu podjetju za vsa vlaganja v proizvodnjo, spravilo jabolk, prevozne stroške in uskladiščenje skupno le 2,00 N-din za kilogram, trgovini, ki je prodajala sadije na drobno, pa kar 2,00 N-din pri kilogramu.

Delo — 1. VI. 1967

Razdeljene honorarne ure

Podoba je, da je učitelj za razredni pouk preveč. Kdo je to točno preveril? Vsekakor: mladim ni storil usluge zakon o delovnih razmerjih z določilom o podaljšani delovni obveznosti. Njihov denar so tudi honorarji za nadev, ki so v prenekanterih sočasnih skrbno razdeljene med kolegi. Zadržan krog, ki ga ponekod najraje ne bi nikdar razklenili in pustili komu »od zunaj« vstopiti vanj!

Prosvetni delavci — 31. V. 1967

»Trepča« se je izkazala

V prvem letošnjem tromesečju si je rudarsko-metalurško-kemijski kombinat »Trepča« zagotovil devizni dohodek v višini 3,6 milijona dolarjev, v glavnem z izvozom barvastih kovin. Tujim kupcem, pretežno na območju konvencionalne valute, je »Trepča« v prvem letošnjem četrtini leta dobavila okoli deset tisoč ton barvastih kovin, od tega odpade samo na rafinirani svinec nad 9400 ton.

Borba — 11. V. 1967

Uvoz osebnih »voz«

Po podatkih uprave carin SFRJ so naš državljanji v prvem tromesečju letošnjega leta uvozili iz tujine 687 osebnih avtomobilov, kar pomeni v primerjavi z uvozom v istem razdobju preteklega leta (2540 osebnih avtomobilov) porast za 170 odst. Samo marca so naš državljanji uvozili 3026 avtomobilov, kar je za 156 odst. več kot je znašal uvoz marca preteklega leta (1183 osebnih avtomobilov). Sočasno so uvozili naši državljanji v mesecu marcu tudi 884 tovornih motornih vozil, kar je za 397 odst. več kot v istem mesecu preteklega leta (217). Podatki za prvo tromesečje letošnjega leta pa kažejo, da je znašal zasebni uvoz tovornih motornih vozil 1893 ali 266 odst. več kot v istem razdobju preteklega leta (1893).

Gospodarski vestnik — 26. V. 1967

Pojem elegance so kravate terital

TOVARNE SVILANIL KAMNIK

PODELJEN JE DOMICIL JURIŠNEMU BATALJONU PETNAJSTE DIVIZIJE

V nedeljo, dne 4. junija, je občinska skupščina v Ljutomeru podelila domicil jurišnemu bataljonu 15. divizije. Na zborovanju, ki se ga je udeležilo poleg bivših pripadnikov jurišnega bataljona 15. divizije tudi več borcev iz Prlekije, je govoril tudi predsednik republiškega odbora ZZB, tovariš Franc Leskošek-Luka. Nadalje je občinska skupščina podelila domicilni enoti prapor, ki ga je sprejel v njenem imenu nekdanji komandant tega bataljona Rudi Pušenjak-Uragan. Naj na kratko seznanimo bralce z zgodovino te enote.

GLAVNI UREDNIK
FRANCE ŠUSTERSIČ
ODGOVORNI UREDNIK
ČRTOMIR SINKOVEC

Leto V
ST. 22
6. VI. 1967

GLASILO ZVEZE ZDRUŽENJ BORCEV NOV SLOVENIJE

Dramatičen razplet na Bližnjem vzhodu

V ponedeljek zjutraj ob 7. uri po našem času se je začel izraelski napad na Združeno arabsko republiko. Izraelska letala so napadla Kairo in Sueški prekop, tanki pa so začeli bitko na Sinajskem polotoku

Po izraelski verziji so formacije egiptovskih letal letele proti izraelski meji. Tedaj so izraelska letala startala in začela vojaške operacije.

Bodi divjajo na vseh frontah, v zraku in v pustinji Negev. Nihče ni pričakoval, da bo prišlo do tako dramatičnega razpleta.

Ameriška flota je bila pripravljena že od 25. maja, v Sredozemlju so tudi sovjetske bojne ladje. Britanske bojne ladje so na jugu Rdečega morja, v Adenu.

Ves promet med Evropo in letališči v ZAR in Izraelu je prekinjen. Vse arabske države so na strani ZAR.

To je že drugi izraelski napad na ZAR.

Prvi je bil leta 1956, ko so izraelske čete vdrle na Sinajski polotok in začele operacije proti Sueskemu prekopu. Tedaj so na strani Izraela intervenirale tudi britanske in francoske čete. Le-te so morale ustaviti napad, potem ko je Sovjetska zveza zagrozila, da bo intervenirala z orožjem. Angleži so morali kmalu potem popolnoma izprazniti Sueski prekop. Ta je postal del nacionalnega ozemlja ZAR. V tej kampanji si je Izrael zagotovil plovbo skozi Tiranski preliv.

Menijo, da se požar na Srednjem vzhodu ne bo razširil in da ne bo zajel drugih sektorjev sveta. To bi bilo katastrofalno. Izrael stalno poudarja, da brani samo svoje pravice. »Nočem tujeja.« je dejal general Moše Dajan.

Kot je sporočil radio Kairo, je Izrael napadel Egipt v trenutku, ko je vlada ZAR sklenila preprečiti vojno: v sredo bi moral odpotovati v Washington podpredsednik ZAR Hobein, da bi se sestel s predsednikom Johnsonom.

Se vedno pričakujejo, da bodo ustavili sovražnost in da bodo spore med Izraelom in arabskimi državami rešili miroljubno.

Menijo, da se požar na Srednjem vzhodu ne bo razširil in da ne bo zajel drugih sektorjev sveta. To bi bilo katastrofalno. Izrael stalno poudarja, da brani samo svoje pravice. »Nočem tujeja.« je dejal general Moše Dajan.

Kot je sporočil radio Kairo, je Izrael napadel Egipt v trenutku, ko je vlada ZAR sklenila preprečiti vojno: v sredo bi moral odpotovati v Washington podpredsednik ZAR Hobein, da bi se sestel s predsednikom Johnsonom.

Se vedno pričakujejo, da bodo ustavili sovražnost in da bodo spore med Izraelom in arabskimi državami rešili miroljubno.

Menijo, da se požar na Srednjem vzhodu ne bo razširil in da ne bo zajel drugih sektorjev sveta. To bi bilo katastrofalno. Izrael stalno poudarja, da brani samo svoje pravice. »Nočem tujeja.« je dejal general Moše Dajan.

Kot je sporočil radio Kairo, je Izrael napadel Egipt v trenutku, ko je vlada ZAR sklenila preprečiti vojno: v sredo bi moral odpotovati v Washington podpredsednik ZAR Hobein, da bi se sestel s predsednikom Johnsonom.

Se vedno pričakujejo, da bodo ustavili sovražnost in da bodo spore med Izraelom in arabskimi državami rešili miroljubno.

Menijo, da se požar na Srednjem vzhodu ne bo razširil in da ne bo zajel drugih sektorjev sveta. To bi bilo katastrofalno. Izrael stalno poudarja, da brani samo svoje pravice. »Nočem tujeja.« je dejal general Moše Dajan.

Kot je sporočil radio Kairo, je Izrael napadel Egipt v trenutku, ko je vlada ZAR sklenila preprečiti vojno: v sredo bi moral odpotovati v Washington podpredsednik ZAR Hobein, da bi se sestel s predsednikom Johnsonom.

Se vedno pričakujejo, da bodo ustavili sovražnost in da bodo spore med Izraelom in arabskimi državami rešili miroljubno.

Menijo, da se požar na Srednjem vzhodu ne bo razširil in da ne bo zajel drugih sektorjev sveta. To bi bilo katastrofalno. Izrael stalno poudarja, da brani samo svoje pravice. »Nočem tujeja.« je dejal general Moše Dajan.

Kot je sporočil radio Kairo, je Izrael napadel Egipt v trenutku, ko je vlada ZAR sklenila preprečiti vojno: v sredo bi moral odpotovati v Washington podpredsednik ZAR Hobein, da bi se sestel s predsednikom Johnsonom.

Se vedno pričakujejo, da bodo ustavili sovražnost in da bodo spore med Izraelom in arabskimi državami rešili miroljubno.

Menijo, da se požar na Srednjem vzhodu ne bo razširil in da ne bo zajel drugih sektorjev sveta. To bi bilo katastrofalno. Izrael stalno poudarja, da brani samo svoje pravice. »Nočem tujeja.« je dejal general Moše Dajan.

Kot je sporočil radio Kairo, je Izrael napadel Egipt v trenutku, ko je vlada ZAR sklenila preprečiti vojno: v sredo bi moral odpotovati v Washington podpredsednik ZAR Hobein, da bi se sestel s predsednikom Johnsonom.

Se vedno pričakujejo, da bodo ustavili sovražnost in da bodo spore med Izraelom in arabskimi državami rešili miroljubno.

Menijo, da se požar na Srednjem vzhodu ne bo razširil in da ne bo zajel drugih sektorjev sveta. To bi bilo katastrofalno. Izrael stalno poudarja, da brani samo svoje pravice. »Nočem tujeja.« je dejal general Moše Dajan.

Kot je sporočil radio Kairo, je Izrael napadel Egipt v trenutku, ko je vlada ZAR sklenila preprečiti vojno: v sredo bi moral odpotovati v Washington podpredsednik ZAR Hobein, da bi se sestel s predsednikom Johnsonom.

Se vedno pričakujejo, da bodo ustavili sovražnost in da bodo spore med Izraelom in arabskimi državami rešili miroljubno.

Menijo, da se požar na Srednjem vzhodu ne bo razširil in da ne bo zajel drugih sektorjev sveta. To bi bilo katastrofalno. Izrael stalno poudarja, da brani samo svoje pravice. »Nočem tujeja.« je dejal general Moše Dajan.

Kot je sporočil radio Kairo, je Izrael napadel Egipt v trenutku, ko je vlada ZAR sklenila preprečiti vojno: v sredo bi moral odpotovati v Washington podpredsednik ZAR Hobein, da bi se sestel s predsednikom Johnsonom.

Se vedno pričakujejo, da bodo ustavili sovražnost in da bodo spore med Izraelom in arabskimi državami rešili miroljubno.

Menijo, da se požar na Srednjem vzhodu ne bo razširil in da ne bo zajel drugih sektorjev sveta. To bi bilo katastrofalno. Izrael stalno poudarja, da brani samo svoje pravice. »Nočem tujeja.« je dejal general Moše Dajan.

Kot je sporočil radio Kairo, je Izrael napadel Egipt v trenutku, ko je vlada ZAR sklenila preprečiti vojno: v sredo bi moral odpotovati v Washington podpredsednik ZAR Hobein, da bi se sestel s predsednikom Johnsonom.

Se vedno pričakujejo, da bodo ustavili sovražnost in da bodo spore med Izraelom in arabskimi državami rešili miroljubno.

Menijo, da se požar na Srednjem vzhodu ne bo razširil in da ne bo zajel drugih sektorjev sveta. To bi bilo katastrofalno. Izrael stalno poudarja, da brani samo svoje pravice. »Nočem tujeja.« je dejal general Moše Dajan.

Kot je sporočil radio Kairo, je Izrael napadel Egipt v trenutku, ko je vlada ZAR sklenila preprečiti vojno: v sredo bi moral odpotovati v Washington podpredsednik ZAR Hobein, da bi se sestel s predsednikom Johnsonom.

Se vedno pričakujejo, da bodo ustavili sovražnost in da bodo spore med Izraelom in arabskimi državami rešili miroljubno.

Menijo, da se požar na Srednjem vzhodu ne bo razširil in da ne bo zajel drugih sektorjev sveta. To bi bilo katastrofalno. Izrael stalno poudarja, da brani samo svoje pravice. »Nočem tujeja.« je dejal general Moše Dajan.

Kot je sporočil radio Kairo, je Izrael napadel Egipt v trenutku, ko je vlada ZAR sklenila preprečiti vojno: v sredo bi moral odpotovati v Washington podpredsednik ZAR Hobein, da bi se sestel s predsednikom Johnsonom.

Se vedno pričakujejo, da bodo ustavili sovražnost in da bodo spore med Izraelom in arabskimi državami rešili miroljubno.

Menijo, da se požar na Srednjem vzhodu ne bo razširil in da ne bo zajel drugih sektorjev sveta. To bi bilo katastrofalno. Izrael stalno poudarja, da brani samo svoje pravice. »Nočem tujeja.« je dejal general Moše Dajan.

Kot je sporočil radio Kairo, je Izrael napadel Egipt v trenutku, ko je vlada ZAR sklenila preprečiti vojno: v sredo bi moral odpotovati v Washington podpredsednik ZAR Hobein, da bi se sestel s predsednikom Johnsonom.

Se vedno pričakujejo, da bodo ustavili sovražnost in da bodo spore med Izraelom in arabskimi državami rešili miroljubno.

Menijo, da se požar na Srednjem vzhodu ne bo razširil in da ne bo zajel drugih sektorjev sveta. To bi bilo katastrofalno. Izrael stalno poudarja, da brani samo svoje pravice. »Nočem tujeja.« je dejal general Moše Dajan.

Kot je sporočil radio Kairo, je Izrael napadel Egipt v trenutku, ko je vlada ZAR sklenila preprečiti vojno: v sredo bi moral odpotovati v Washington podpredsednik ZAR Hobein, da bi se sestel s predsednikom Johnsonom.

Se vedno pričakujejo, da bodo ustavili sovražnost in da bodo spore med Izraelom in arabskimi državami rešili miroljubno.

Menijo, da se požar na Srednjem vzhodu ne bo razširil in da ne bo zajel drugih sektorjev sveta. To bi bilo katastrofalno. Izrael stalno poudarja, da brani samo svoje pravice. »Nočem tujeja.« je dejal general Moše Dajan.

Kot je sporočil radio Kairo, je Izrael napadel Egipt v trenutku, ko je vlada ZAR sklenila preprečiti vojno: v sredo bi moral odpotovati v Washington podpredsednik ZAR Hobein, da bi se sestel s predsednikom Johnsonom.

Se vedno pričakujejo, da bodo ustavili sovražnost in da bodo spore med Izraelom in arabskimi državami rešili miroljubno.

Menijo, da se požar na Srednjem vzhodu ne bo razširil in da ne bo zajel drugih sektorjev sveta. To bi bilo katastrofalno. Izrael stalno poudarja, da brani samo svoje pravice. »Nočem tujeja.« je dejal general Moše Dajan.

Kot je sporočil radio Kairo, je Izrael napadel Egipt v trenutku, ko je vlada ZAR sklenila preprečiti vojno: v sredo bi moral odpotovati v Washington podpredsednik ZAR Hobein, da bi se sestel s predsednikom Johnsonom.

Se vedno pričakujejo, da bodo ustavili sovražnost in da bodo spore med Izraelom in arabskimi državami rešili miroljubno.

Menijo, da se požar na Srednjem vzhodu ne bo razširil in da ne bo zajel drugih sektorjev sveta. To bi bilo katastrofalno. Izrael stalno poudarja, da brani samo svoje pravice. »Nočem tujeja.« je dejal general Moše Dajan.

Kot je sporočil radio Kairo, je Izrael napadel Egipt v trenutku, ko je vlada ZAR sklenila preprečiti vojno: v sredo bi moral odpotovati v Washington podpredsednik ZAR Hobein, da bi se sestel s predsednikom Johnsonom.

Se vedno pričakujejo, da bodo ustavili sovražnost in da bodo spore med Izraelom in arabskimi državami rešili miroljubno.

Menijo, da se požar na Srednjem vzhodu ne bo razširil in da ne bo zajel drugih sektorjev sveta. To bi bilo katastrofalno. Izrael stalno poudarja, da brani samo svoje pravice. »Nočem tujeja.« je dejal general Moše Dajan.

Kot je sporočil radio Kairo, je Izrael napadel Egipt v trenutku, ko je vlada ZAR sklenila preprečiti vojno: v sredo bi moral odpotovati v Washington podpredsednik ZAR Hobein, da bi se sestel s predsednikom Johnsonom.

Se vedno pričakujejo, da bodo ustavili sovražnost in da bodo spore med Izraelom in arabskimi državami rešili miroljubno.

Menijo, da se požar na Srednjem vzhodu ne bo razširil in da ne bo zajel drugih sektorjev sveta. To bi bilo katastrofalno. Izrael stalno poudarja, da brani samo svoje pravice. »Nočem tujeja.« je dejal general Moše Dajan.

Kot je sporočil radio Kairo, je Izrael napadel Egipt v trenutku, ko je vlada ZAR sklenila preprečiti vojno: v sredo bi moral odpotovati v Washington podpredsednik ZAR Hobein, da bi se sestel s predsednikom Johnsonom.

Se vedno pričakujejo, da bodo ustavili sovražnost in da bodo spore med Izraelom in arabskimi državami rešili miroljubno.

Menijo, da se požar na Srednjem vzhodu ne bo razširil in da ne bo zajel drugih sektorjev sveta. To bi bilo katastrofalno. Izrael stalno poudarja, da brani samo svoje pravice. »Nočem tujeja.« je dejal general Moše Dajan.

Kot je sporočil radio Kairo, je Izrael napadel Egipt v trenutku, ko je vlada ZAR sklenila preprečiti vojno: v sredo bi moral odpotovati v Washington podpredsednik ZAR Hobein, da bi se sestel s predsednikom Johnsonom.

Se vedno pričakujejo, da bodo ustavili sovražnost in da bodo spore med Izraelom in arabskimi državami rešili miroljubno.

Menijo, da se požar na Srednjem vzhodu ne bo razširil in da ne bo zajel drugih sektorjev sveta. To bi bilo katastrofalno. Izrael stalno poudarja, da brani samo svoje pravice. »Nočem tujeja.« je dejal general Moše Dajan.

Kot je sporočil radio Kairo, je Izrael napadel Egipt v trenutku, ko je vlada ZAR sklenila preprečiti vojno: v sredo bi moral odpotovati v Washington podpredsednik ZAR Hobein, da bi se sestel s predsednikom Johnsonom.

Se vedno pričakujejo, da bodo ustavili sovražnost in da bodo spore med Izraelom in arabskimi državami rešili miroljubno.

Menijo, da se požar na Srednjem vzhodu ne bo razširil in da ne bo zajel drugih sektorjev sveta. To bi bilo katastrofalno. Izrael stalno poudarja, da brani samo svoje pravice. »Nočem tujeja.« je dejal general Moše Dajan.

Kot je sporočil radio Kairo, je Izrael napadel Egipt v trenutku, ko je vlada ZAR sklenila preprečiti vojno: v sredo bi moral odpotovati v Washington podpredsednik ZAR Hobein, da bi se sestel s predsednikom Johnsonom.

Se vedno pričakujejo, da bodo ustavili sovražnost in da bodo spore med Izraelom in arabskimi državami rešili miroljubno.

Menijo, da se požar na Srednjem vzhodu ne bo razširil in da ne bo zajel drugih sektorjev sveta. To bi bilo katastrofalno. Izrael stalno poudarja, da brani samo svoje pravice. »Nočem tujeja.« je dejal general Moše Dajan.

Kot je sporočil radio Kairo, je Izrael napadel Egipt v trenutku, ko je vlada ZAR sklenila preprečiti vojno: v sredo bi moral odpotovati v Washington podpredsednik ZAR Hobein, da bi se sestel s predsednikom Johnsonom.

Se vedno pričakujejo, da bodo ustavili sovražnost in da bodo spore med Izraelom in arabskimi državami rešili miroljubno.

Menijo, da se požar na Srednjem vzhodu ne bo razširil in da ne bo zajel drugih sektorjev sveta. To bi bilo katastrofalno. Izrael stalno poudarja, da brani samo svoje pravice. »Nočem tujeja.« je dejal general Moše Dajan.

Kot je sporočil radio Kairo, je Izrael napadel Egipt v trenutku, ko je vlada ZAR sklenila preprečiti vojno: v sredo bi moral odpotovati v Washington podpredsednik ZAR Hobein, da bi se sestel s predsednikom Johnsonom.

Se vedno pričakujejo, da bodo ustavili sovražnost in da bodo spore med Izraelom in arabskimi državami rešili miroljubno.

Menijo, da se požar na Srednjem vzhodu ne bo razširil in da ne bo zajel drugih sektorjev sveta. To bi bilo katastrofalno. Izrael stalno poudarja, da brani samo svoje pravice. »Nočem tujeja.« je dejal general Moše Dajan.

Prvi je bil leta 1956, ko so izraelske čete vdrle na Sinajski polotok in začele operacije proti Sueskemu prekopu. Tedaj so na strani Izraela intervenirale tudi britanske in francoske čete. Le-te so morale ustaviti napad, potem ko je Sovjetska zveza zagrozila, da bo intervenirala z orožjem. Angleži so morali kmalu potem popolnoma izprazniti Sueski prekop. Ta je postal del nacionalnega ozemlja ZAR. V tej kampanji si je Izrael zagotovil plovbo skozi Tiranski preliv.

Menijo, da se požar na Srednjem vzhodu ne bo razširil in da ne bo zajel drugih sektorjev sveta. To bi bilo katastrofalno. Izrael stalno poudarja, da brani samo svoje pravice. »Nočem tujeja.« je dejal general Moše Dajan.

Kot je sporočil radio Kairo, je Izrael napadel Egipt v trenutku, ko je vlada ZAR sklenila preprečiti vojno: v sredo bi moral odpotovati v Washington podpredsednik ZAR Hobein, da bi se sestel s predsednikom Johnsonom.

Se vedno pričakujejo, da bodo ustavili sovražnost in da bodo spore med Izraelom in arabskimi državami rešili miroljubno.

Menijo, da se požar na Srednjem vzhodu ne bo razširil in da ne bo zajel drugih sektorjev sveta. To bi bilo katastrofalno. Izrael stalno poudarja, da brani samo svoje pravice. »Nočem tujeja.« je dejal general Moše Dajan.

Kot je sporočil radio Kairo, je Izrael napadel Egipt v trenutku, ko je vlada ZAR sklenila preprečiti vojno: v sredo bi moral odpotovati v Washington podpredsednik ZAR Hobein, da bi se sestel s predsednikom Johnsonom.

Se vedno pričakujejo, da bodo ustavili sovražnost in da bodo spore med Izraelom in arabskimi državami rešili miroljubno.

Menijo, da se požar na Srednjem vzhodu ne bo razširil in da ne bo zajel drugih sektorjev sveta. To bi bilo katastrofalno. Izrael stalno poudarja, da brani samo svoje pravice. »Nočem tujeja.« je dejal general Moše Dajan.

Kot je sporočil radio Kairo, je Izrael napadel Egipt v trenutku, ko je vlada ZAR sklenila preprečiti vojno: v sredo bi moral odpotovati v Washington podpredsednik ZAR Hobein, da bi se sestel s predsednikom Johnsonom.

Se vedno pričakujejo, da bodo ustavili sovražnost in da bodo spore med Izraelom in arabskimi državami rešili miroljubno.

Menijo, da se požar na Srednjem vzhodu ne bo razširil in da ne bo zajel drugih sektorjev sveta. To bi bilo katastrofalno. Izrael stalno poudarja, da brani samo svoje pravice. »Nočem tujeja.« je dejal general Moše Dajan.

Kot je sporočil radio Kairo, je Izrael napadel Egipt v trenutku, ko je vlada ZAR sklenila preprečiti vojno: v sredo bi moral odpotovati v Washington podpredsednik ZAR Hobein, da bi se sestel s predsednikom Johnsonom.

Se vedno pričakujejo, da bodo ustavili sovražnost in da bodo spore med Izraelom in arabskimi državami rešili miroljubno.

Menijo, da se požar na Srednjem vzhodu ne bo razširil in da ne bo zajel drugih sektorjev sveta. To bi bilo katastrofalno. Izrael stalno poudarja, da brani samo svoje pravice. »Nočem tujeja.« je dejal general Moše Dajan.

Kot je sporočil radio Kairo, je Izrael napadel Egipt v trenutku, ko je vlada ZAR sklenila preprečiti vojno: v sredo bi moral odpotovati v Washington podpredsednik ZAR Hobein, da bi se sestel s predsednikom Johnsonom.

Se vedno pričakujejo, da bodo ustavili sovražnost in da bodo spore med Izraelom in arabskimi državami rešili miroljubno.

Menijo, da se požar na Srednjem vzhodu ne bo razširil in da ne bo zajel drugih sektorjev sveta. To bi bilo katastrofalno. Izrael stalno poudarja, da brani samo svoje pravice. »Nočem tujeja.« je dejal general Moše Dajan.

Kot je sporočil radio Kairo, je Izrael napadel Egipt v trenutku, ko je vlada ZAR sklenila preprečiti vojno: v sredo bi moral odpotovati v Washington podpredsednik ZAR Hobein, da bi se sestel s predsednikom Johnsonom.

Se vedno pričakujejo, da bodo ustavili sovražnost in da bodo spore med Izraelom in arabskimi državami rešili miroljubno.

Menijo, da se požar na Srednjem vzhodu ne bo razširil in da ne bo zajel drugih sektorjev sveta. To bi bilo katastrofalno. Izrael stalno poudarja, da brani samo svoje pravice. »Nočem tujeja.« je dejal general Moše Dajan.

Kot je sporočil radio Kairo, je Izrael napadel Egipt v trenutku, ko je vlada ZAR sklenila preprečiti vojno: v sredo bi moral odpotovati v Washington podpredsednik ZAR Hobein, da bi se sestel s predsednikom Johnsonom.

Se vedno pričakujejo, da bodo ustavili sovražnost in da bodo spore med Izraelom in arabskimi državami rešili miroljubno.

Menijo, da se požar na Srednjem vzhodu ne bo razširil in da

Konferenca SZDL Slovenije v novi sestavi. — Ob konstituiranju je republiška konferenca izvolila za svojega predsednika Janeza Vipotnika, dosedanjega zveznega sekretarja za izobraževanje in kulturo, za sekretarja pa inž. Vitjo Rodeta, dosedanjega sekretarja GO SZDL. Poleg tega je konferenca izvolila še 33 članov predsedstva, 7 članov izvršnega odbora, 18-članski nadzorni odbor, 13 članov zvezne konference SZDL ter 3 člane nadzornega odbora zvezne konference.

Nikežičev obisk v Skandinaviji končan. — Državni sekretar za zunanje zadeve Marko Nikežič se je skupaj s sodelavci po uradnem obisku na Danskem, Švedskem in Norveškem vrnil iz Osla v Beograd. »Mi in naši partnerji se strinjamo s tem, da morajo majhne in srednje države nadalje razvijati sodelovanje v Evropi in si prizadevati za medsebojno popuščanje napetosti,« je po povratku dejal Nikežič.

Na nedavnem zasedanju konference Pacem in terris — Mir na zemlji — v Ženevi je jugoslovanski predstavnik dr. Vladimir Bakarić govoril o nekaterih sedanjih aspektih politike koeksistence. Med drugim je dejal, da je Jugoslavija sprejela načelo aktivne miroljubne koeksistence kot osnovo svoje zunanje politike in poudaril, da je praktična realizacija te politike za nas velikega pomena.

V žarišču dogodkov

Aretacije in obsodbe po vsej Grčiji. — Vojaško sodišče v Larisi je obsodilo večje število ljudi na zaporne kazni od 5 do 12 mesecev. Obtoženi so bili, da so vznemirjali državljane, kalili kralja in oblasti in da se niso hoteli pokoriti ukazom vojaške oblasti. Na tisoče rodoljubov po grški fašisti zaprli v breme in v koncentracijska taborišča.

Sesterni vrh EGS. — V Rimu so se sešli zunanji ministri držav članic EGS. O sprejemu Velike Britanije v EGS niso sprejeli nobene odločitve. De Gaulle je podčrtal, da morajo zunanji ministri z vsem potrebnim časom, ki ga zahteva tak posel, preučiti posledice sprejema Velike Britanije in kakše druge države; za članstvo se namreč potegujeta tudi Irska in Danska.

Todor Živkov v Jugoslaviji. — Kot vodja partijske vladne delegacije je prišel na uradni obisk v Beograd prvi sekretar CK bolgarske KP Todor Živkov. Ugledni gost bo med svojim bivanjem v naši državi obiskal Srbijo, Makedonijo, Črno goro in Hrvaško. Predsednik Tito in Todor Živkov bosta izmenjala mnenja o problemih iz mednarodnega življenja in bilateralnega sodelovanja.

Bonn se obotavlja odgovoriti Stophu. — Ministrska skupina bonnske vlade, ki naj bi odločila, kakšen bo odgovor na pismo premiera NDR Stopha, je to vprašanje preudarjala poltrejeto uro in razpravo preločila. Bonnska vlada priganja k odgovoru Stophu predvsem opozicijska, svobodna demokratska stranka, ki si prizadeva za mednemško sodelovanje.

Možnosti za razpustitev NATO in varšavskega pakta. — Češkoslovaški predsednik Anton Novotný je izjavil, da lahko Evropa veliko stori za sklenitve sporazuma o ohranitvi miru in varnosti. Izrazil je trdno prepričanje, da je mogoče razpustiti atlantski zvezo in varšavski pakt; to bi lahko bil zgled za drugi sistem na svetu.

Gospodarsko sodelovanje med Jugoslavijo in ČSSR. — V Jugoslaviji se je mudil na uradnem obisku podpredsednik češkoslovaške vlade in predsednik državne planske komisije inž. Oldřich Černík. Bistveni del pogovorov s Kirom Gligorovim se je nanašal na vzpostavitve prostora za dolgoročno gospodarsko sodelovanje med Jugoslavijo in ČSSR; vrednost blagovne menjave se je v primerjavi z letom 1962 povečevala.

22 milijard za vojno v Vietnamu. — V prihodnjem davčnem letu bo Američane veljalo pobiranje v Vietnamu 22 milijard dolarjev. Časopisna agencija južnovietnamskega osvobodilnega gibanja pa sporoča, da so od oktobra lani do aprila letos na južnovietnamskem bojišču onesposobili za boj 175 tisoč ameriških, saigonskih in drugih vojakov, ki se borijo na strani saigonskega režima.

Kitajska: lepaki niso za vsakogar. — Skupina rdečegardistov je v Pekingu obkolila in odgnala na policijo dva pripadnika veleposlaništva NDR, ker sta prepisovala podrobnosti s stenskih plakatov v neki pekingski ulici. V zadnjih 14 dneh so podobne nepriljetnosti doživeli še drugi diplomati, kadar so brali plakate ali kupovali rdečegardistične liste.

Bo nova republika Biafra obstala? — Vzhodna pokrajina Nigerije se je odcepila od nigerijske federacije in se oklicala za neodvisno državo Biafro. Odcepitev so razglasili po večmesečnih razprtijah med vojaškimi voditelji vzhodne pokrajine in letom federalne vlade Gowon. Nigeriji grozi državljanska vojna, ker sta i federalna vlada i vlada Biafre razglasili popolno vojaško mobilizacijo.

Lopez Mateos hudo bolan. — Ze teden dni se zdravniški bori za življenje nekdanjega mehiškega predsednika Lopeza Mateosa. Bolnik je že več kot sto ur v nezavesti. Po vsej deželi vlada globoka potratost zaradi kritičnega stanja predsednika, katerega življenje bo odvisno od sil in vzdržljivosti bolnika. Želja za njegovo okrevanje je poslal tudi predsednik Tito.

ŽIVLJENJE IN DELO NAŠIH ORGANIZACIJ

PROSLAVILI BODO POMEMBNI ZGODOVINSKI OBLETNICI

Dne 22. maja se je sestal občinski odbor ZZZB NOV Jesenice na redno sejo, ki jo je vodil novi predsednik tovariš Franc Konobelj-Slovenec. Razpravljali so o programu letošnjih praznovanj, saj letos mineva 30 let od ustanovitve KP Slovenije in 26 let od začetka vstaje. 4. julija, dan borca, bo na poljani pri umetnem jezercu Završnici pri Zilovnici proslava v spomin na 45-letnico smrti Dragoljuba Milovanovića, sekretarja SKOJ, ki se je smrtno ponesrečil, ko je prek Stola šel na Dunaj, na sedež CK KPJ. Ob tej priložnosti se bodo srečali tudi predvojni revolucionarji, borci NOV in drugi, ki bodo proslavili 30-letnico konference KP za zgornji del Gorenjske. Te konference sta se takrat udeležila tovariš Kardež in Stane Zagar, ki sta komunistom pojasnjevala smernice za delo, sprejete na Cebinah.

1. avgusta, ki je na Jesenicah občinski praznik, naj bi občinska skupščina na slavnosti seji podelila domičil koroškimi partizanskim enotam. Potem naj bi se proslava nadaljevala pri spomeniku ustreljenim talcem na Belem polju pri Hru-

šici. Tam so Nemci leta 1942 pobili 50 talcev, torej pred 25 leti. Do 1. avgusta naj bi tudi popravili spomenik, ki ga je že načel zob časa. 1. avgusta naj bi bilo na Jesenicah tudi srečanje nekdanjih internirancev in političnih zapornikov.

Odbora za izvedbo obeh praznovanj — za dan borca in za občinski praz-

nik, bodo imenovali na razširjeni seji občinskega odbora ZZZB. Nanjo bodo povabili tudi celotni občinski komitej, ker nameravajo obenem razrešiti tudi nekatera druga vprašanja, ki so se pojavila zaradi časa in ki zaradi najnovejšega razvoja dogodkov terjajo nujno ukrepanje.

Karel Zorko

OBVESTILO

V zdravilišče Triglav v Mojstrani prihaja vsako leto precejšnje število vojaških vojni invalidov na klimatsko zdravljenje, ki jim je bilo odobreno v smislu določil pravilnika o zdravljenju VVI v naravnih zdraviliščih. So pa tudi taki, ki bi radi šli na oddih v Mojstrano na lastne stroške.

Tem naj velja tole obvestilo. Uprava zdravilišča Triglav nudi vojaškim vojnimi invalidom in borcem NOV in tudi ožjim članom njihovih družin dnevni penzijo po 2950 starih dinarjev. Vsi vojaški vojni invalidi in borci NOV, ki bi želeli priti v Mojstrano, na daljši ali krajši oddih, naj to sporočijo na naslov:

Zdravilišče Triglav, Mojstrana

Tradicija NOB izpod Storžiča

Mladinska sekcija Planinskega društva Kranj je organizirala mladinski orientacijski pohod »po poteh Kokrškega odreda«, ki je bil 27. in 28. maja. Udeležilo se ga je 12 ekip iz Velenja, Idrije, Radovljice, Kranja in drugih krajev Slovenije. Prav tako je v tekmovalno sodelovala ekipa JNA, ki je za udele-

žence preskrbela tudi taborni ogenj.

Pot je bila označena od Predvdora na Veliko poljano za prvi dan, naslednji dan pa s mladimi spomeniki prvim žrtvam kranjske čete pod Storžičem 5. avgusta 1941, in zatem preko vrha Storžiča na Kališče, kjer je Dom Kokrškega odreda. Ob-

vezne kontrolne točke pohoda so bile v glavnem določene na krajih, pomembnih iz NOB. Zadnji poklon je tako bil na grobu prvega sekretarja SKOJ Kranja tovariša Ručigaja na Kališču, kjer so tekmovalci položili venec.

V tekmovalstvu so se ekipe pomerile v orientaciji in spoznavanju specialk pri pohodu, v hitrosti hoje itd. Ob koncu pohoda pa so ustno odgovarjali še na vprašanja o prvi pomoči v gorah, o živalskem, rastlinskem in geološkem bogastvu naših gor in še posebno o nastanku, o akcijah in dejavnosti Kokrškega, partizanskega odreda na tem območju. Zlasti pri tem zadnjem vprašanju so bili prijetno presenečeni celo organizatorji. Mladinci in pionirji so namreč pokazali precej znanja o Kokrškem odredu in o partizanstvu nasploh.

Na sliki: Zadnji komandant Kokrškega odreda tovariš Stane Prezelj pozdravlja udeležence v Kranju pred odhodom na pot.

K. M.

OBVESTILO

2. julija bo na Košču pri Trebelnem odkritje spominske plošče padlim borcem III. bataljona 1. štajerske brigade, ki so padli na tem mestu 11. aprila 1942. leta.

Prosimo sorodnike padlih borcev in preživle borce, ki so se udeležili te bitke, da nam takoj javijo svoje naslove.

Občinski odbor ZZZB Trebnje

Tesnejše sodelovanje

Zadnje čase so postali tesnejši odnosi med občinskimi združenjem borcev NOV in krajevnimi organizacijami prostovolcev borcev za severne meje 1918/1919 na Jesenicah. Poglejmo, kaj se odnosi med temi dvema generacijama, oziroma med borci, ki so branili domovino v razbojni četrti stoletja. Vsa povelja leta so bili stiki med obema zelo rahli in le v nekaj primerih je prišlo do nekega sodelovanja. Težko je ocenjevati, kje so bili za to vzroki, in tudi nesmiselno bi bilo danes to raziskovati.

Razveseljivo je, da kaže prenovljeni odbor Združenja borcev NOV na Jesenicah dokaj zanimanja za organizacijo prostovolcev borcev za severne meje in da sta se predsednika obeh organizacij že pogovarjala o sodelovanju.

Organizacija prostov borcev za severne meje čakajo v letušnjem in prihodnjem letu dokaj odgovorne naloge, če hoče ob 50-letnici bojev za severne meje, ki bo prihodnje leto, pripraviti dovolj dokumentarnega gradiva za dostojno proslavo te važne obletnice. Kot vemo, je bilo v arhivih univerzitetne knjižnice v Ljubljani zbrane pred vojno precej dokumentacije o bojih za severne meje ter o borcih, ki so se prostovoljno prijavljali, da branijo ogrožene meje. Domala vse dragoceno gradivo pa je bilo pred prihodnjo okupacijo uničeno in ostanke le še spomin in redki dokumenti. Ostaja torej le še iskanje po tujih arhivih, ki pa seveda prikazujejo

takratne dogodke in boje v svoji luči. Kolikor je znano, iz teh arhivov zbral tov. Ude več gradiva, ki ga pripravljajo za izdajo v bližnji bodočnosti.

Sodelovanje in pomoč občinskega združenja borcev NOV na Jesenicah bosta zelo dragocena organizacija prostov borcev za severne meje na Jesenicah, kakor tudi organizacija za Gornjesavsko dolino.

Jesenjski borci prostovoljci se bodo seveda potrudili, da zberajo o svojem delovanju tu in onstran Karavank čimveč podatkov, saj so sodelovali že po razsuli avstroogrske armade pri narodni straži in potem v raznih akcijah od Karavank pa tja do zadnjih naselij našega življa na Koroškem.

Srečko Sorli

Ob tabornem ognju

pomoč že več tovarišev, ki niso pozabili na medsebojno pomoč in tovarištvo. Tovariško so nudili svojo pomoč nekdanjemu soborcu, ki je bil v veliki stiski.

Ta tovariška pomoč pa se nadaljuje tudi naprej. Ko ima ta ali oni partizan pripravljeno vse potrebno za vlivanje prve plošče, se sami ponudijo: »Le glej, da boš povedal, kdaj bo vse pripravljeno, bomo prišli pomagat!« Poznamo primere, ko je svojo pomoč pri vlivanju plošče ponudil upokojeni major Andrej Jelinič iz Zabč, Jože Cerin, nekdanji bolničar partizanske bolnišnice »Franja«, predvojni komunist Andrej Kavčič iz Zatočina in drugi.

To so živi primeri tovarištva, ki so več vredni kot kupi papirja, kjer piše o pomoči partizanom in visoko odtehtajo obljube na raznih sestankih, ki ostanejo le obljube... Gmotna pomoč se še vedno počasi pomika po velikih ovinkih in ima veliko nepotrebnih postajališč in še več papirne birokracije.

Šta sta mimo kot dva angleška lorda...

TO SEM MORAL POVEDATI!!! — da bodo besede tovariša Leskoška: »...da bo več nesebičnega prizadevanja...« prišle še bolj do izraza in pomena.

TO SEM MORAL POVEDATI!!! — da bodo bralci »TV-15« z olajševanjem ugotovili, da je med nekdanjimi borci — SE VEDNO ŽIV IN MOČAN PARTIZANSKI DUH. Naj jim bodo te vrstice v zadoščenje, da so šolo tovarištva končali z odličnim uspehom in da danes v življenjski praksi uporabljajo pridobljeno znanje.

Andrej Pagon-Ogarev

Tovarištvo in medsebojna pomoč

rištvo, ki nas je tako tesno in življenjsko povezovalo v gozdovih? Takrat smo spali — če smo imeli čas — na mokrem mahu, na snegu, na senikih, v listju. Takrat smo skupaj jurili in nismo spraševali, kdo bo ostal živ. Takrat smo si tovariško pomagali na dolgih in napornih pohodih. Takrat smo bili velika družina novih ljudi. Bili smo borci za lepšo prihodnost, za novo in boljše življenje, za novega in boljšega človeka. Danes v razgovorih večkrat padeta vprašanje in ugotovitev:

Kakaj je bilo takrat tako? Čeprav nam je vsega manjkalo, čeprav smo bili v nenehni nevarnosti, v stalnih borbah, jurjih, mrazu, stradanju — vendar je bilo takrat včasih lepše kot je danes!

Vendar je kljub takim ugotovitvam med preprostimi borci na podeželju še veliko takih, ki so v sebi ohranili neokrnjeno iskreno tovarištvo iz gozdov. Ti tovariši se niso našli pohlepa po bogastvu, položajih, časti in vikendih ob morju, poleg vseh

ostalih človeških dobrin. Njihova življenjska pot pelje naravnost po tistih tirnicah, ki so jih s trpljenjem, stradanjem, zmružovanjem in v bojih s sovražniki pomagali graditi med NOB.

Prav besede tovariša Leskoška so mi dale spodbudo za tehle nekaj besed.

Kot drugod v Sloveniji in Jugoslaviji, tako se je tudi v Tolminu odločilo nekaj nekdanjih borcev za gradnjo lastnih hiš. Zazidalne parcele so dobili na nacionaliziranem zemljišču »Pod gradom«. Ti borci so se povezali med seboj prav tako, kot so bili povezani med borbo. Znano je, da je pri več gradnjah zelo težko dobiti delovno silo. Zgodi se, da uprava Goriških opekarn pošlje nujno obvestilo: Dvignite naročeno količino opeke dne tega in tega; to je že drugi ali tretji dan po prejemu obvestila. Kaj naj v takem primeru stori borec, ki ima že tako st drugih skrbi na glavi? Kje naj tako hitro dobi prevoznika in kje večje število razkladalcev?

Takrat se borci izkažejo, da niso zaman obiskovali življenjske univerze v gozdovih. Bil sem navzoč, ko je večji tovarnjak pripeljal nad 1000 kosov votle zidne opeke in 400 kosov zidakov. Borci — sosedje, so videli zadrego tovariša in prihiteli na pomoč. Svoje delo pri hiši, ki je šele pokrita, je pustil tovariš Pavletič, partizan II. bataljona II. brigade VDV Slovenije, prihitel je upokojenec Peternež, kateremu se je pridružil nekdanji okrajni aktivist Ivan Rutar-Tisa s sinom. Praznovanje 43. rojstnega dne je prekinil upokojeni oficir Feliks. Prav tako je prišlo na pomoč povratnik iz Dachaua Ivo Kenda in upokojeni oficir Andrej Leban s sinovoma. Razen teh je prišlo na

O priznavalninah v Gornji Radgoni

Na zadnji seji obeh zborov skupščine občine Gornja Radgona so sprejeli nov odlok o podeljevanju občinskih priznavalnin. Dosedanji odlok je namreč zastarel in ni mogel koristiti komisiji za zadeve borcev NOB in invalidov. Po novem odloku se borci za severno mejo 1918/19 enačijo glede pravice do priznavalnine z drugimi borci. Borci za severno mejo je v radgonski občini 37. Maksimalni je namreč že zaprosil za pomoč, pa za to ni bilo pravne podlage. V novem odloku se je tudi spremenil kriterij službenih let, poudarjen pa je socialni in zdravstveni položaj prosilca. Višina priznavalnine se giblje od 50 do 200 N-din na mesec.

F. K.

Poizvedujemo

Septembra 1944 sta dezerirala iz nemške vojske in se vključila v partizanski odred, ki sem mu poveljeval, dva vojaka, po narodnosti Slovenca. Oba sta bila doma v okolici Celja, prvi se je pisal Franjo Sodini (ali podobno), drugi pa Ladislav Vajdič.

Oba sta se hrabro in zvesto bojevala proti nacističnim četam. Ko se je naš partizanski odred 4. novembra 1944 srečal s sovjetsko armado, je vse tujce (Nemce, Italijane, Romane, Jugoslavan in Madžare) prevzel štab partizanskega gibanja v Kijevu, ki mu je načeloval polkovnik Pogrebenko. Med tistimi, ki so odšli v Kijev, sta bila tudi Vajdič in Sodini.

Ne vem, kakšna je njuna nadaljnja usoda, zato ju prostim, naj se mi oglasi, drugače pa naj mi pišejo njuni svoji ali znanci. Rad bi imel več podatkov o njiju, da bi tako izpolnil kroniko našega partizanskega odreda.

IVAN ČUČKA,
Ulica Božene Nemceve 1
Levice
CSSR

18tem svojega nečaka Stanka Rtvca, rojenega leta 1916. Do aretacije leta 1943 je stanoval v Gorici, Via Adelaide Biseri št. 6. Nato so ga Nemci odpravili v neko koncentracijsko taborišče. Ze po aretaciji se je za mojim nečakom izgubila vsakršna sled. Prosim vsakogar, ki bi kaj vedel o njegovi usodi, naj mi piše na naslov:

MAKS BAVCON,
Ljubljana,
Lavričeva ulica 6

14. februarja 1945 okrog osmih zjutraj je prišel k Sv. Duhu nad Suhim dolom sedaj občina Slovenj Gradec — 3. bataljon Sercejeve brigade. Štab bataljona se je nastanil pri domači Znidarju, okrog 200 metrov pod cerkvijo, druge čete bataljona pa so se razmesile po bližnjih kmetijah. Istega dne med 10. in 11. uro je prišla iz smeri Slovenj Gradec proka Rus skupina 50 Nemcev in neopazno zasleda položaje v gozdu severovzhodno od cerkve. V nemirnem mitraljeznem ognju sta padla komandant in komisar bataljona ter še 11 borcev, med njimi dve partizanki. Napad je trajal okrog 15 minut. Nemci so se nato umaknili, ne da bi prišli do Znidarjeve domačije. Celotni padli štab, razen dveh borcev, je pokopan ob zidu cerkve. Po večletnem poizvedovanju smo ugotovili, da so bili padli: komandant bataljona Franc Prelog-Vito, doma iz okolice Maribora; komisar bataljona Jože Rotar, študent arhitekture, doma z Lavrice pri Ljubljani; med padlimi sta bili tudi Tončka iz Kočevja in Milka. — Prosim preživle borce in aktiviste, ki se bataljona spominjajo, naj nam pošljejo podatke o štabu.

ZZB NOV Slovenj Gradec

OB 25. LETNICI USTANOVITVE VETERINARSKE PARTIZANSKE SLUŽBE

Skrb za konja v partizanski vojski

Konj je bil od nekdaj pomembni del vojske, vendar ga je v zadnji svetovni vojni močno izpodrinila motorizacija. Kljub temu je bil v 2. svetovni vojni nenadomestljiv pomočnik v vojskovanju.

Ze spomladi 1942 so imele nekatere partizanske enote svoje konje oziroma mule, zaplenjene Italijanom. Ko so naše enote naraščale, je bilo čuti tudi večje potrebe po vprežnih, tovornih in jahalnih konjih. Posebno pomembni so postali konji — z besedo konji razumemo v tem sestavku tudi mule in druge kopitarje — ko smo julija 1943 dobili prve topove. Po italijanski kapitulaciji smo dobili kot vojni plen mnogo konj. Uporabljali smo jih ves čas vojne za prenašanje ranjenec. Spominjam se še, kako

padli v partizanih, nekateri pa so bili izseljeni. Eden najbolj vnetih med njimi je bil tudi narodni heroj Dušan Jereb, veterinar iz Novega mesta.

Se pred padcem italijanskega fašizma je bil pri glavnem štabu NOV in POS ponovno postavljen veterinarski referent. Po kapitulaciji Italije je bil v sklopu sanitetnega oddelka ustanovljen veterinarski odsek glavnega štaba.

Ob italijanski kapitulaciji smo od razoroženih Italijanov dobili mnogo orožja in konj. Tedaj so v NOV množično vstopili

Pri štabih brigad, artilerijskih divizionov in nekaterih bataljonov pa so bili veterinarski referenti ruski felčeri, študenti veterine, veterinarski pomočniki ali veterinarski bolničarji. Tudi nekatera okrožja so imela svoje veterinarske referente.

Ob koncu oktobra 1943 je bila velika nemška ofenziva. Ta je bila neke vrste čistka: kar ni bilo v jedru zdravega in predanega naši borbi, je odpadlo, med njimi tudi neznatno število mobiliziranih veterinarjev, pa tudi nekaj starejših, ki niso mogli prenesti naporov. Toda to se veterinarski službi ni mnogo poznalo, ker so v partizane pogosto prihajali novi veterinarji. Za veterinarske bolničarje smo priredili tečaj, kasneje celo šolo. Za sposobnejše smo spomladi 1945 priredili tečaj za veterinarske pomočnike. Veterinarski odsek pri glavnem štabu je za pouk na teh tečajih izdal brošuro »Veterinarski bolničar«.

Nemajhna skrb za veterinarje je bilo podkovanje konj. V začetku je bilo v partizanih malo kovačev. Zbrali smo jih iz enot, kjer so bili kot borci, nekaj smo jih mobilizirali, pri vaških podkovskih kovačih pa smo oskrbeli podkovanje konj. Po kapitulaciji Italije smo že imeli dovolj podkovskega materiala in orodja, toda žal je tudi tega kmalu zmanjkalo. Sami smo pričeli izdelovati podkve. Delavnico smo imeli v bližini Gradaca v Beli krajini.

Partizanski veterinarji so imeli mnogo težav z zdravstveno zaščito svojih živali. Na srečo je bilo malo kužnih bolezni, le garje so imele živali. Izdelali smo plinske celice za zdravljenje. Z instrumentarijem in zdravili nam je pomagala tudi saniteta. Pretežno pa je bilo tudi v veterinarstvu, kot drugod, marsikaj odvisno od iznajdljivosti.

Do srede 1944 konj nismo zdravili v stalnih bolnišnicah; veterinarske ambulante so se nastanile kar v kmečkih hlevih in šupah v vaseh, kjer so bile partizanske enote. Ena prvih večjih ambulant je bila na Kleču nad Semičem, kjer je

bilo obenem okrevališče konj. Od tod se je ambulanta preselila jeseni 1944 v Črnomelj. Pozimi 1944/45 je bila zgrajena veterinarska bolnišnica 7. korpusa pri Kanižarici blizu Črnomelja.

Veterinarska služba je najprej delovala na Dolenjskem in Notranjskem, potem na Primorskem, po pohodu 14. divizije na Stajersko pa tudi v tamkajšnji operativni coni in na osvobojenem ozemlju. Civilna in vojaška veterinarska služba sta se ves čas partizanstva prepletali. Od 1. maja 1944 je bil šef veterinarskega odseka pri glavnem štabu obenem tudi veterinarski referent pri odsekih SNOS. 1. septembra 1944 je bil tudi pri odsekih SNOS imenovan vodja veterinarskega oddelka in tako se je civilno vodstvo ločilo od vojaškega.

V začetku marca 1944 je bilo prvo veterinarsko zborovanje, na katerem so postavili smernice za nadaljnje delo in poslali poziv veterinarjem na okupiranem ozemlju, naj se pridružijo NOB. Tedaj je bil ustanovljen tudi veterinarski svet, katerega so predstavljali delavci vojaške in civilne veterinarske službe. Svet je koordiniral delo obeh služb in snoval načrte za organizacijo službe po osvoboditvi. Tu je tudi prvič vzniknila misel o veterinarski fakulteti v Ljubljani.

Po osvoboditvi so partizanske veterinarje čakale težke naloge. Predvsem je bilo treba zatreti živalske kužne bolezni; slednje so ogrožale že tako majhno število živali, pa tudi človekovo zdravje. V velikem delovnem poletju so nastale veterinarske bolnišnice, ambulante. Veterinarski znanstveni zavod Slovenije, srednja veterinarska šola in kot poslednja Veterinarska fakulteta v Ljubljani. Slovenski veterinarski delavci pa so tudi danes ponosni na svoje tovariše, ki so delovali in krvavili v NOB. V NOB je v Sloveniji delovalo 35 veterinarjev in 16 absolventov in študentov veterine. 17 jih je padlo ali bilo ustrujenih.

Dr. Milan Dolenc

OBISK PRI FRENKU NA NOVI ZELANDIJI

Ko sem bil na Novi Zelandiji, sem začel poizvedovati po zdravniku Rogersu Lindsayu. »Prišli ste prepozno,« so mi dejali. »Ni ga več, leta 1965 je umrl...«

Saj se ga mnogi spominjate, sem mislil, ko sem bil to zvedel. V letih 1944—1945 je bil kot zdravnik med partizani na Dolenjskem. Poznajo ga posebno ranjenci in bolniki bolnišnice na Ajdovcu, v roških gozdovih, nekje med Kočevjem in Dvorom ob Krki...

Mnogim je rešil življenje, poleg tega pa je bil zanimiv človek. Prav z Nove Zelandije je prišel k nam, da bi nam pomagal. Lahko bi bil ostal v Kairu na varnem, pa se je odločil za nevarnost in tveganje. Kje je Nova Zelandija in kje Jugoslavija, Dolenjska! Kar 20.000 km je vmes...

JOHN DENVIR-FRENK

Bral sem njegovo knjigo »Gverilski zdravnik« in žal mi je bilo, da se nisem mogel z njim pogovoriti. Posebno še, ker mu je bila Slovenija močno pri srcu. V svoji knjigi jo večkrat primerja s svojo domovino in išče podobnosti. Celo snežinke opazuje in pravi, da pada v Novi Zelandiji samo droban sneg, seveda le v gorah.

Tiste dni, ko sem hodil po Novi Zelandiji, po njenih zelenih poljanah, je bilo tam poletje, ki je tam februarja in marca. Pri nas pa se takrat začneja poslavljati zima.

Tudi drugače je v Novi Zelandiji narobe svet, vse je drugačno kot pri nas. Pri nas je pomlad, tam jesen, pri nas zima, tam poletje. Dež prinaša vzhodni veter, topli veter piha s severa, mrzli pa od juga. Če potujete proti Novi Zelandiji iz Evrope prek Paname, boste izgubili en dan, saj prečkate datumsko mejo. Ko pa se spet prek Amerike vračate, vam ga čaš vrne. Ta izgubljeni in spet vrnjeni dan mornarji, ki to pogosto doživljajo, imenujejo »dan antipodov«.

Tisoč kilometrov južneje od severne konice Nove Zelandije je Christchurch, tretje največje mesto te dežele. Ko sem zvečer prišel v mesto, je bilo hladno. Po gorah je snežilo, reke so narašle, dež je zalival obale, na nabrežju pa so čepele ptice in nepomirno zrlje v morje. Vse je bilo nekako klavirno. Po cestah smo srečali le malo avtomobilov. Kaj jih bi, ko pa je Nova Zelandija po površini večja od Jugoslavije, pa ima samo 2,750.000 prebivalcev.

Drugi dan sem si mesto podrobneje ogledal. Ustanovili so ga angleški prezbiterijanci leta 1850. Načrt zanj so že prej napravili v Angliji. Vse so premislili, vendar so se v marsičem zmotili. Hiše so namesto na sever obrnjene na jug, torej od sonca. Strehe so strme, čeprav ni tukaj nikoli snega. Najprej so naselenci začeli zidati katedralo, za evropske pojme nič posebnega, vendar so nanjo ponosni. Zvonik ima 120 čevljev, kar je nekako 35 metrov višine. Za Christchurch domačini zatrujejo, da je najbolj angleško mesto izven Anglije in da je kar »stara dežela«.

Da, vse na Novi Zelandiji zelo spominja na Anglijo! Pionirji so na vsak način hoteli preseliti košček viktorijske Anglije na južno poloblo in še zdaj mislijo veliko na staro domovino. Kadar gredo v Evropo, obiščejo obvezno Anglijo, v prvi vrsti Skotsko. Kako navdušeni so nad starimi vasm! S slamo krite hiše jim približajo »stari kraj«. Kaj so ameriški avtomobili, bolj jim je všeč zid, obrasel z brljanom. Rože so čustvo, avtomobil je samo tehnika, mrtva stvar!

Meni je bil Christchurch kar všeč. Seveda to ne pomeni, da bi rad za vedno ostal tamkaj, mesec ali dva pa bi mi mislil, da bi mi bilo kar lepo. V mestu je tudi več naših ljudi. V njem živi John Denvir, nekdanji slovenski partizan Frenk, sicer Novozelandsčan, ki ga je usoda zanesla k nam med zadnjo vojno.

Seveda sem ga obiskal že drugi dan po mojem prihodu. Bil bi zelo razočaran, če ga ne bi našel ali če bi ga moral iskati po vsem otoku. To bi bilo vse prej kot lahko...

Moj prvi razgovor z njim je bil le bežen. Na svidenje jutri pri Jimu Belichu, sva si rekla ob slovesu. Tam bomo lahko kramljali, v mislih se bomo vrnili v tista huda leta, ko je po vsem svetu divjala vojna. O, kje je že vse to za nami, toda zakaj se vedno znova vračamo?

Frenk je prišel v dolgem, temnem površniku, v rokah je nosil klobuk. Glej Johna Denvirja, po partizansko Frenka! Kako hitro teče čas! Smo se tudi mi postarali in se tega ne zavedamo?

Naš partizanski junak živi v Christchurchu, glavnem mestu Južnega otoka, ki ima 250.000 prebivalcev. Turistične publikacije Nove Zelandije trdijo, da je to edino mesto v notranjosti. Drugače pa so vsa večja mesta Nove Zelandije tako kot v Angliji, ob morju.

Spomnil sem se fotografij iz leta 1955, ko nas je Frenk obiskal v Sloveniji. Tistim, ki so ga poznali kot partizana, lahko povem, da se ni dosti spremenil, kar lahko sami presodite po sliki iz leta 1965, če se ne motim. Naslednji dan po obisku mi jo je posebej prinesel, saj sem želel, da bi ga bralci videli.

Živi sam z ženo, otroci so že zdoma. »Stari oče sem že,« je dejal pol v šali, pol zares. Prišel je z avtomobilom. Tudi avto je pravi, partizanski, ima samo 12 konjskih moči. Z njim me je zvečer popeljal v hotel, kjer sem prenočeval.

»Kaj pa Ljubljana?« je spraševal ves večer. »Se je dosti spremenila? Ali je veliko novega v mestu? Oh, da, v Jugoslaviji se je veliko spremenilo!«

Medtem ko Belich pripravlja večerjo, njegova žena streže. Ime ji je Valeria, govorimo po angleško, jaz jo obvladam najslabše. Oba, Belich in žena, sta rojena na Novi Zelandiji, njuni predniki pa so doma s Korčule. Belich je neuradni jugoslovanski konzul na Južnem otoku. Vse rojake pozna in vroe si želi, da bi nekoč videl domovino svojih staršev. To liko je že slišal o njej, mnogo Dalmatincev živi na Novi Zelandiji, veliko vedo o svojih krajih povedati, toda pripovedovanje je eno, lastna predstava pa drugo.

Največ naših rojakov je na Severnem otoku, v mestih Auckland, Dargaville in okoli zaliva Kaipara. Tam so njihovi predniki »kopali« smolo, kakor govorijo. Ta je bila v tistih časih važen del novozelandskega izvoza.

»Kaj pa Iška vas?« je večkrat vprašal Frenk. »Kaj je novega na Rakitni? Poznate Kožljek?«

Kaj ga ne bi? Najraje hodim po tistih hribih, morja sem se naveličal in grem raje na Rakitno, kar peš.

Frenk se je zamislil, oči so se mu umaknile nekam daleč. Najbrž se je za nekaj trenutkov preselil v mislih v tiste gozdove okrog Mokra, se pogovarjal z Jankom, Matijo, Luko...

»Vedno smo bili skupaj,« je večkrat dejal. »Oh, kje je že vse to!«

Se jaz bi skoraj postal čustven...

»Kaj pa Bizjak pa Vasa?«

Nisem mu takoj odgovoril. Po ovinkih sem povedal, da Vasje ni več. Kako rad bi mu Frenk še enkrat segel v roke...

Belicheva žena Valeria je zdaj že drugič postregla s kavom. To pomeni, da je treba iti. Se nekaj prijaznih besed, pa se bomo poslovili.

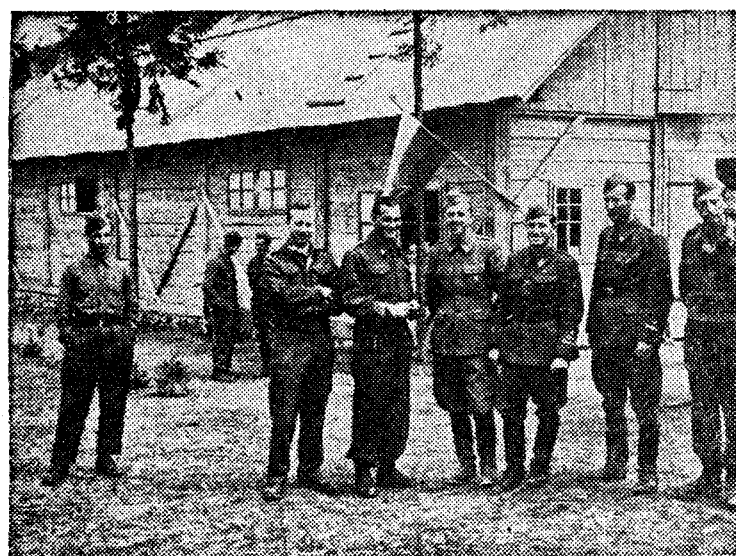
»Ali bi radi še enkrat obiskali Jugoslavijo?« vpraša Belich Frenka.

»Stare znance bi rad še videl,« odgovori ta tiho.

Nikoli nisem podvomil v to. Od prvega trenutka, ko smo se začeli pogovarjati o partizanih, je bilo to več kot očitno.

Frenku še nisem ugetil pisati, toda vsak dan mislim nanj. Rad bi mu napisal: »Na svidenje še letos!«

Miran Ogrin

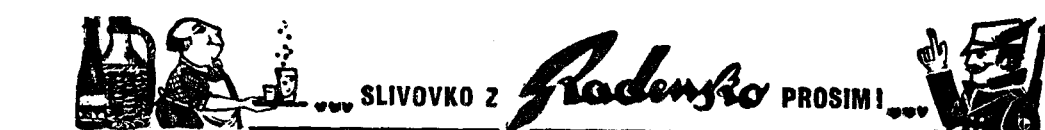
VETERINARSKI SVET (Z LEVE PROTI DESNO): DR. LUKA SIENČNIK, ČLAN ODSEKOV SNOS; PODPOROČNIK STANE VALENTINČIČ, NACELNIK VETERINARSKEGA ODDDELKA GSS; MAJOR MILAN DOLENC, VODJA VETERINARSKEGA ODDDELKA PRI SNOS; POROČNIK TONE HUĐOPISK, VETERINARSKI REFERENT I. DIVIZIJE KNOJ; MAJOR LOJZE GUNDE-ROK, POMOČNIK NACELNIKA VETERINARSKEGA ODDDELKA GSS.

hudo je bilo nositi vso opremo, težke mitraljeze, minometalce, hrano, kotle in včasih, po dolgih pohodih in borbah izčrpani, še ranjence. Bili smo nadvse srečni, če smo zaplenili kakšno mulo s sedlom, nakar smo ji naložili robe, kolikor se je le dalo. In nazadnje smo v skrajni sili, ko nismo imeli nič za pod zob, žival še pojedli. Zato so partizanski slikarji in pisatelji v svojem izražanju uporabljali konja kot bojnega tovariša, pomočnika in zvestega spremljevalca.

S konji so kmalu nastopile resne težave. Propadli so, ker jih zaradi težkih razmer nismo mogli ustrezno hraniti in negovati, poleg tega pa prenekatere partizani niso poznali konjevih potreb in zmožljivosti. Zato je bilo nujno potrebno ob razvoju partizanske vojske ustanoviti tudi partizansko veterinarsko službo. Letos praznujemo 25. obletnico njene ustanovitve.

Prvič smo začutili potrebo po veterinarski službi spomladi 1942 na osvobojenem ozemlju. V Rajhenavu smo ustanovili prvo govedorejsko farmo 25 krav, ki so jih partizani zaplenili italijanskemu podjetju za upravljanje s premoženjem izseljenih Kočevjarjev. V tem času so nekatere enote že imele svoje konje in pri štabu 3. grupe odredov se je začel razvijati oddelek konjenice; do njegove ustanovitve je prišlo zaradi julijske ofenzive na Notranjskem. Na osvobojenem ozemlju je bila tudi večja klavnica s predelovalnico mesa in skrbeti je bilo treba tudi za živali civilnega prebivalstva. Zato je bil 1. julija 1942 pri štabu 5. grupe odredov postavljen veterinarski referent. Istočasno je bil ta tovariš tudi veterinarski referent pri gospodarski komisiji IOOF.

Po roški ofenzivi partizanske enote niso imele več konj in tako je prenehala tudi potreba po veterinarski službi. Toda opisana dejavnost veterinarjev je bila samo začetek veterinarske službe. Politična dejavnost nekaterih veterinarjev in študentov veterine sega nazaj do samega začetka vstaje in še v predvojni čas. V prvih letih borbe so bili mnogi veterinarji ustrljeni kot talci, nekateri so

Urejeno je zdravstveno zavarovanje družin vojaških vojnih invalidov-kmetov

Na nedavni 7. seji izvršilnega odbora skupščine Republiške skupščine socialnega zavarovanja kmetov SR Slovenije so razpravljali tudi o pravici vojaških vojnih invalidov do kmečkega zavarovanja.

V razpravi o tej zadevi so ugotavljali v prvi vrsti to, da so vojaški vojni invalidi, ki so kmetje, zdravstveno zavarovani po določilih invalidskega zakona. Pri invalidih I. in II. skupine se to zavarovanje razteza tudi na ožje invalidove družinske člane. Osebnih invalidov drugih skupin pa so po invalidskem zakonu sicer zdravstveno zavarovani, toda to zavarovanje velja samo zanje osebno in ne tudi za njihove ožje družinske člane.

Ker zakon o zdravstvenem zavarovanju kmetov ne izključuje iz kmečkega zavarovanja vojaških vojnih invalidov, ki so lastniki zemlje in se poklicno ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo, bi vsi ti brez izjeme morali plačevati prispevek za zdravstveno zavarovanje kmetov.

V tretjem členu zakona o zdravstvenem zavarovanju kmetov je namreč določeno:

»Kot kmetje so zdravstveno zavarovani vsi tisti, ki se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo kot rednim poklicem ali se v pridob-

bitne namene kot posamezniki ukvarjajo z lovom ali ribolovom, ne glede na to, ali imajo morda dohodke tudi od kakšne druge samostojne dejavnosti ali samostojnega poklica.

Za kmete se štejejo po tem zakonu tudi družinski člani oseb iz prejšnjega odstavka, ki jih te preživljajo.

Tisti, ki se sicer ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo, ki pa so v delovnem razmerju ali opravljajo kako drugo dejavnost, na podlagi katere imajo po temeljnem zakonu o zdravstvenem zavarovanju ali po republiških predpisih, izdanih na podlagi 27. člena omenjenega zakona pravico do zdravstvenega zavarovanja za vse zavarovalne primere, ali pa imajo to pravico kot upokojenci, oziroma uživalki oskrbnine ali časne nega nadomestila po predpisih o invalidskem zavarovanju, niso zdravstveno zavarovani po tem zakonu, dokler so zavarovanci po omenjenih predpisih.

V razpravi so na podlagi vsega tega ugotovili, da bi bilo prav in umestno oprostiti voja-

ške vojne invalide I. in II. skupine plačevanja prispevka za kmečko zavarovanje, ker jim je zdravstveno varstvo zanje in za njihove družinske člane zagotovljeno že z zakonom o vojaških vojnih invalidih. Drugače pa je z invalidi III. do X. skupine.

Na koncu razprave o tej zadevi so sprejeli naslednji sklep: »Vojaške vojne invalide I. in II. skupine je treba obravnavati enako kot delavce-kmete in zato ne plačujejo prispevka, ker imajo pravico do zdravstvenega varstva zase in za družinske člane po zakonu o vojaških vojnih invalidih. Drugi vojaški vojni invalidi — kmetje, ki pa po zakonu o vojaških vojnih invalidih nimajo zagotovljenega zdravstvenega varstva za svoje družinske oziroma gospodinske člane, pa je treba obravnavati kot kmete, ker jih zakon o zdravstvenem zavarovanju ne izključuje iz kmečkega zavarovanja in so tudi dolžni plačevati prispevek za zdravstveno zavarovanje kmetov.«

V. M.

POJEM ELEGANCE SO KRAVATE terital TOVARNE SVILANIT KAMNIK

LJUBLJANA

MADŽARSKA ŽENSKA, DEKLIŠKA IN OTROŠKA KONFEKCIJA

v TRGOVSKI HIŠI nama Tomšičeva ulica 2 in KONFEKCIJI ELITA, Čopova ulica 7

- ženske bluze — vezene — dolgi in kratki rokavi
- ženske jutranje halje iz nylona in everglasa — primerne tudi za dopust na morju

- dekliske jutranje halje
- različna oblačila za otroke do 16. leta starosti

IZREDNO UGODNE CENE — MODNI VZORCI IN BARVE — IZBRANI MODELI

nama

LJUBLJANA

SODOBNA OBRAMBNA VZGOJA IN LJUDSKA ZAŠČITA

Podatki o najnovjših jugoslovanskih letalih

V mostarski letalski tovarni »Soko« izdelujejo tri tipe lahkih bojnih in šolskih letal.

Bojno letalo »Jastreb« bo po informacijah, objavljenih v mednarodni letalski reviji »Interavia«, nadomestilo F-84 G. »Jastreb« je zelo podoben »Galeb«, ima pa močnejši motor. Ta ima 3180, »Galeb« pa le 1135 kg potiska. Motor je britanskega izvora. »Jastreb« lahko doseže hitrost 800 kilometrov na uro. Oborožen je s tremi

Vojaška veda in tehnika

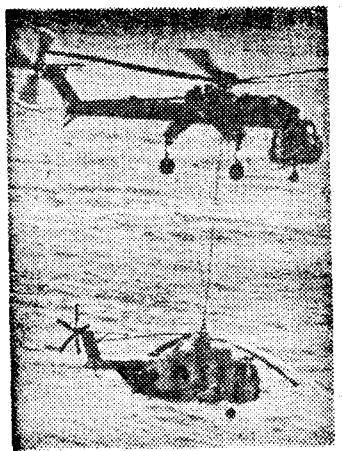
mitraljezi 12,7 mm. Razen tega pa ima na obeh krilih posebni ležišči za pomožne rezervoarje ali za rakete.

Medtem ko je »Jastreb« opremljen z reaktivnim motorjem, ima partizansko letalo »Kragulj« batni motor z močjo 360 KS. Oboroženo je z dvema mitraljezoma 7,9 milimetra, na krila pa mu lahko pritrdijo še drugo orožje.

Tudi »Galeb« ima dva mitraljeza, vendar s kalibrom 12,7 mm. Pod krila mu lahko obesijo šolske bombe. Največja hitrost, ki jo to letalo lahko doseže, znaša nad morsk gladino 760, na višini 6000 metrov pa 810 kilometrov na uro. Da bi se letalo dvignilo 9000 metrov visoko, potrebuje deset minut. Dviga in spušča se lahko na travnatih površinah, dolgih 400 do 480 metrov.

Reševanje helikopterja s helikopterjem

V Tonkinškem zalivu v vzhodni Aziji je moral zaslon pristati na morali gladini ameriški helikopter

tipa Sikorsky HH-3 E. Najprej so mu poslali na pomoč remorker, toda ta je doživel brodolom. Nato je tja pohitel helikopter tipa CH-54 A, ki je ne le rešil brodolomce, temveč je našel tudi ponesrečeni helikopter in ga odnesel na kopno.

IZREDNI USPEHI MINIATURIZACIJE

TELEVIZOR NAMESTO ZAPESTNE URE

Kilogram sodobnega letala stane približno toliko kot kilogram zlata. V Franciji so objavili, da jih je izdelava letala z navpičnim vzletom »Mirage« stala več kot osem milijonov dolarjev. To pomeni, da letalo prestrežalec, ki je težko kakih deset ton, stane prav toliko kot sedem in četrt tone zlata.

V kabini letala je nič koliko raznobarnih žarnic, indikatorjev in drugih naprav. Sodobna letala imajo radijske postaje, radiolokatorje, avtomatske pilote in celo elektronske računske stroje. Zato so tako draga. Najraznovrstnejša oprema pa ne vpliva le na ceno letal, temveč jim spričo svoje teže zmanjšuje tudi hitrost. Razen tega pa otežuje delo pilotu, ki pri tolikšni aparaturi ne more dovolj hitro ukrepati na signal vsake naprave posebej. Zato si konstruktorji že prizadevajo, da bi kolikor je le mogoče omejili število raznih aparatov v pilotovi kabini.

Se zahtevnejše in dražja je oprema raket, umetnih satelitov in vesoljskih ladij. Konstruktorji se srečujejo z nasprotnostmi, ki jih ni lahko razvozlati: nadzvočne hitrosti, ogromen doseg, poleti ob vsakem vremenu in ob vsakem času. Potrebne so najrazličnejše naprave, ki pa povečujejo težo, trošijo mnogo električne energije in zavzemajo precej prostora. Kako najti izhod iz vsega tega? Učenjaki in konstruktorji vidijo eno samo rešitev: zmanjšati obseg aparature.

To pa ne velja le za letala in rakete. Spomnite se tudi na navadnega borca-radiotelegrafista, ki je otovorjen s plinsko masko, lopatico, brzostrelko s šaržerji z municijo, telečnjakom, bombami in še s 15 do 20 kg težko radijsko postajo. Pri vsem tem pa mora biti čim gibljivejši.

Kako doseči miniaturizacijo? Najbolj preprosto in najceneje bo, če zmanjšajo velikost sedanjih elementov in jih montirajo bolj na gosto. Toda v tem primeru se bo aparatura preveč zagrevala, posledica tega pa bodo okvare. Takšna miniaturizacija je možna le do ustrezne meje.

Učenjaki in konstruktorji so krenili po drugi poti. Iščejo čim manjše elemente, ki potrebujejo neznatne količine električne energije. Prvi uspehi so že tu. Odkrili so polvodnike, ki so po električni prevodnosti nekako v sredini med prevodniki in izolatorji. Se pred nekaj leti so

jih imeli za nekoristne in zanje v elektroniki ni bilo prostora. Sedaj pa so izpodrinili elektronske žarnice, saj so desetkrat in stokrat manjši, cenejši in trajnejši od njih.

Cep rav je miniaturizacija že pokazala precejšnje uspehe, so spričo neprestanega razvoja znanstvene misli potrebne še zanesljivejše, trdnje in manjše aparature. Učenjaki, ki se ukvarjajo s tem delom, pridajo v več smereh, toda največ zanimanja kažejo za mikromodule in mikrosheme, pa tudi za dosežke molekularne tehnike.

Mikromodul je na zunaj zelo podoben majhni kocki, ki jo sestavljajo po sedem milimetrov visoki in široki ter po en milimeter debeli kvadrati. Na vsakem kvadratu je prostora za kakih deset elementov (uporov, kondenzatorjev, diod itd.). Potem ko jih medsebojno povežemo, jih zalijemo s posebno smolo. Potemtakem je moč v vsak kuubi centimeter spraviti do štirideset elementov!

Mikrosheme so funkcionalni bloki, pri katerih so vsi spoji in večji del pasivnih elementov vtisnjeni na izolacijsko osnovo (stekleno ali keramično) v obliki tankih vlaken, aktivni elementi pa so privarjeni, spojniki ali pritiskani.

Človek se je z molekularno tehniko lahko začel ukvarjati potem, ko je spoznal notranjo strukturo polvodnikov in jo začel izkoriščati v svoje namene. Znano je, da atomi v trdih telesih tvorijo rešetko, sestavljeno iz kristalov. Z uporabo kemičnih dodatkov je mogoče kristalu ali njegovim delom spreminjati svojstva in tako v monolitnem kristalu lahko dobe vse pasivne, pa tudi aktivne elemente, ki jih potrebujejo za to ali ono aparaturu.

Sovjetski inženir L. Kupriajnovič je konstruiral radijsko sprejemno in oddajno postajo s polvodniki. Po velikosti je le nekoliko večja od škatlice z vžigalnicami. Skupno z baterijo tehta le 70 gramov in jo je mogoče kot uro pritrditi na zappestno. Njen doseg znaša 700 metrov.

Se pred kratkim so vojaške kratkovalovne radijske postaje, ki so bile težke po več kilogramov, prevažali z ustreznimi motornimi vozili. V tujem tisku pa so objavili podatke o neki ameriški radijski postaji s polvodniki, ki je težka le 13,5 kg. Tako je miniaturizacija prevozne radijske postaje spremenila v prenosno.

V sodobnem boju bodo morali borci uporabljati tudi plinske maske. To jih bo motilo pri opazovanju in poslušanju. Od tod izvira potreba po miniaturnem oddajniku in sprejemniku, prek katerega bi bilo mogoče vzdrževati z borci neprekinjeno zvezo.

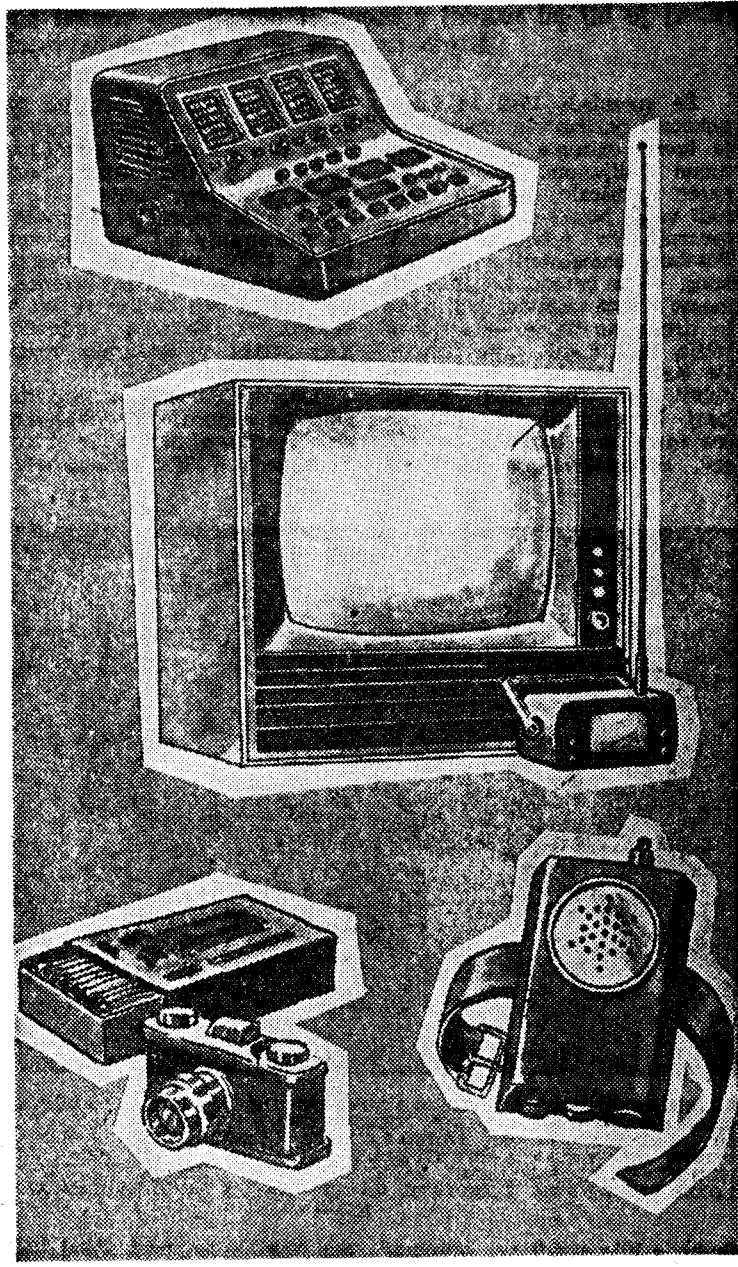
Podatke o bojni situaciji je treba obdelovati zelo temeljito, da bi jih lahko posredovali komandantom in štabom. Oficirji bodo na podlagi teh podatkov ugotavljali, kako uporabljati rakete in artilerijo, kako zavarovati enote, kako predvideti radiacijsko in kemično nevarnost itd. Za vse to pa bodo imeli zelo malo časa. Teh izračunov brez elektronskih računskih strojev ne bi bilo moč opraviti.

Prvi elektronski računski stroji so bili še težki, obsežni, nezanesljivi in zelo dragi. To ni bilo prav nič čudnega, saj je vsak izmed njih imel na tisoče elektronskih cevi. Na pomoč je prišla miniaturizacija. Poročajo, da so v laboratoriju univerze v Cambridgeu izdelali elektronski stroj, ki ni večji od človekove glave in ki na sekundo lahko opravi 500 milijonov operacij.

Miniaturizacija je zajela tudi televizijo, ki jo v vojski uporabljajo za opazovanje premikov svojih enot in delovanja sovražnika.

Oddajne televizijske kamere so v najboljšem primeru tako majhne kot amaterske fotokamere. Toda v Ameriki so poročili tujega tiska že izdelali kamero, ki tehta le 150 gramov, na mednarodni razstavi elektronske opreme, ki je bila v Parizu predlanskim, pa so obiskovalci lahko videli televizor z zaslonom 28 cm, ki ni tehtal več kot sedem kilogramov. To pa še ni končna meja. Na Japonskem so izdelali televizor, ki ni večji od zappestne ure.

Miniaturizacija je zajela tudi radiolokacijo, sorazmerno mlado vejo znanstvenega udejstvovanja. V ZDA so izdelali radiolo-

NA SLIKI ZGORAJ VIDIMO MINIATURNI ELEKTRONSKI RAČUNSKI STROJ, V SREDINI MINIATURNI TELEVIZOR »MIKRONOM« POLEG TELEVIZORJA »RUBIN-3«, SPODAJ PA FOTOGRAFSKI APARAT V VELIKOSTI ŠKATLICE Z VŽIGALNICAMI IN RADIJSKO POSTAJO, KI JO JE MOGOČE PRITRDI KOT URO NA ZAPESTJE.

kacijski sprejemnik s približno enakimi značilnostmi, kot jih sicer ima sprejemnik, ki je petdesetkrat težji in dvestokrat večji od njega.

Miniaturizacija se doslej še ni dotaknila celotne bojne teh-

nike in oborožitve, je pa kljub temu pri razvoju bojnih sredstev postala ena izmed najpomembnejših smeri. Na tem področju je treba pričakovati z vsakim letom nove dosežke in uspehe.

Tajni nazivi za vojaške operacije

Marsikomu ni znano, da ima vsaka pomembnejša vojaška operacija svojo šifro. To pa predvsem zato, da bi priprave nanjo potekale čimbolj tajno

»Operacija 25« in »Marita«

Ko je 27. marca 1941. leta jugoslovansko ljudstvo zavrlo samostojno priključitev k trojnemu sporazumu in izrazilo pripravljenost, da se upre napadu, je Hitler že naslednjega dne na »posvetovanju o Jugoslaviji«, ki so ga bili sklicali v Berlinu, objavil sklep o napadu na Jugoslavijo. Dva dni kasneje je nemško vrhovno poveljstvo poslalo 2. in 12. armadi ukaz pod šifro »Operacija 25«. Hkrati s tem je bil izdan tudi ukaz za napad na Grčijo, imel pa je šifro »Marita«. Napada naj bi se udeležili še Italija in Madžarska, za izhodišče pa so nameravali uporabiti tudi bolgarsko in romunsko ozemlje. Poleg vzletnih stez so nameravali postaviti še delavnice, barake, rezervoarje za gorivo in municijska skladišča, pa tudi protiletalske topove. Tu pa tam naj bi ob teh plavajočih letalskih oporiščih pristajale ladje, ki bi jih oskrbovale z vsem potrebnim. Razmišljali so tudi o tem, kako naj bi ta letališča imela poseben pogon za počasno premikanje in postajo za ohlajevanje.

Pobudnik te zamisli so bili prepričani celo v to, da bodo plavajoča letališča uporabljali ne samo v severnih krajih, temveč tudi v južnejših morjih, kjer ledene gore sploh niso plule. Največ poizkusov z ledenimi ploščami so opravili v Kanadi.

Kljub vsemu navdušenju nad tako izvirno zamisljo so od plavajočih letališč ostali le načrti. Ker je šlo za skrivnost in del vojnih prizadevanj, so priprave za uresničitev teh svojvrstnih plavajočih letališč imele šifrirano oznako »Habakkuk«.

Operacija »Torch«

Operacija »Torch« (bakla) je bil tajni naziv za anglo-ameriško izkrcanje na obale francoske severne Afrike. Uresničevanje te operacije se je začelo 8. novembra 1942, ko so angleške in ameriške enote hkrati vdrle v Maroko z atlantske in sredozemske strani. Posledica tega je bila skorajšnja osvoboditev Maroka in Alžirije. Tako je zatem so se operacije razširile še na Tunizijo, kjer so zavezniški kasneje uničili Rommelov afriški korpus in italijanske sile v severni Afriki.

Operacija »Torch« je bil prvi pomembnejši uspeh zahodnih zaveznikov v boju proti osnim državam. Takrat so

Anglo-Američani prevzeli strateško pobudo dokončno v svoje roke. Zato Winston Churchill v svojih spominih povsem upravičeno naslavlja to poglavje »Bakla se je vžgala«. Brž ko se je vnela, se je razgorela in ni ugasnila vse do končne zmage. Do te zmage pa se je bilo treba vojskovati še dve leti in pol.

Načrt »Habakkuk«

Da bi približali letala bojišču, so zahodni zavezniški začeli razmišljati o tako imenovanih plavajočih letališčih, ki naj bi jih zgradili na ledenih ploščah. Te naj bi bile dolge 1300, široke 500, debele pa kakih 25 metrov. Sodili so, da bodo vzdržale predvidene pritiske. Poleg vzletnih stez so nameravali postaviti še delavnice, barake, rezervoarje za gorivo in municijska skladišča, pa tudi protiletalske topove. Tu pa tam naj bi ob teh plavajočih letalskih oporiščih pristajale ladje, ki bi jih oskrbovale z vsem potrebnim. Razmišljali so tudi o tem, kako naj bi ta letališča imela poseben pogon za počasno premikanje in postajo za ohlajevanje.

Pobudnik te zamisli so bili prepričani celo v to, da bodo plavajoča letališča uporabljali ne samo v severnih krajih, temveč tudi v južnejših morjih, kjer ledene gore sploh niso plule. Največ poizkusov z ledenimi ploščami so opravili v Kanadi.

Kljub vsemu navdušenju nad tako izvirno zamisljo so od plavajočih letališč ostali le načrti. Ker je šlo za skrivnost in del vojnih prizadevanj, so priprave za uresničitev teh svojvrstnih plavajočih letališč imele šifrirano oznako »Habakkuk«.

Geslo »Cromwell«

Po padcu Francije in evakuaciji britanskega ekspedicijskega korpusa so Hitlerjeve enote običale na obalah La Mancha. Nastalo je obdobje živahnih priprav Nemcev za vdor

v Anglijo. Za Angleže je tedaj bil izrednega pomena, da pravočasno zaznajo prve znake nemškega zračnega in pomorskega desanta, kajti le v tem primeru bi se napadu lahko uspešno uprli. Da bi enote lahko enotno prešle v stanje popolne pripravljenosti, so določili geslo »Cromwell«, ki je pomenilo, da je treba vsak hip pričakovati invazijo. Ob tem znaku bi bil dan alarm, enote pa bi takoj pohitele na položaje.

Najboljše vremenske razmere za invazijo so bile nedvomno v prvi polovici septembra 1943. Prav v teh dneh pa so prvič in zadnjič uporabili tudi geslo »Cromwell«. V začetku septembra so namreč Angleži dobili »preverjene« podatke o premikih nemških ladij in vlačilcev. Razen tega so približno ob istem času ujele tudi nekaj nemških vohunov, ki so priznali, da bi morali obveščati o vseh britanskih premikih proti obali. Na podlagi teh in še nekaterih drugih znakov so sklepali, da je treba pričakovati izkrcanje. Zato so 7. septembra 1940 objavili geslo »Cromwell«. Po vseh cerkvah ob obali so bili plat zvona in tako obveščali prebivalstvo o nevarnosti.

Kmalu zatem so ugotovili, da je do preplaha prišlo prehitro. Kasneje so bili previdnejši. Vendar pa so vojni dogodki potekali tako, da gesla »Cromwell« ni bilo treba nikoli več objavljati.

Prihodnjič:

● Načrt »Felix« ● Operacija »Morski lev« ● Operaciji »Začetek pomladi« in »Konec zime«

Pojem elegancije so kravate terital
TOVARNE Svilanit
KAMNIK

Fotografija z vprašajem

O današnji fotografiji smo uspeli izvedeti le to, da predstavlja slušatelj tečaja za izgradnjo oblasti belokranjskega okrožja. Vemo tudi za avtorjev priimek: Bavec. Slika je brzkone nastala junija 1944. Eden naših sodelavcev celo pravi, da je tretji tovariš z leve Milan Vrezec. Bralci, pazljivo si oglejte tečajnike in nam poročajte o svojih ugotovitvah!

SODOBNA OBRAMBNA VZGOJA IN LJUDSKA ZAŠČITA

DRUGA SVETOVNA VOJNA SE JE KONČALA 15. AVGUSTA 1945, KO JE KAPITULIRALA JAPONSKA

Kapitulacija Japonske

O tem, kako je kapitulirala Japonska, ni mnogo podatkov. Štirindvajsetega julija 1945 so ji v Potsdamu postavili ultimatum: kapitulacija ali uničenje. Ker pa se Tokio ni odzval tako hitro, kot so Američani želeli, je 6. avgusta padla na Hirošimo prva atomska bomba. Bilo je 70.000 mrtvih. Dva dni kasneje je Japonski napovedala vojno Sovjetska zveza, 9. avgusta pa so Američani spustili na Nagasaki še drugo atomsko bombo. Dese- tega avgusta je Japoncem bilo

ameriške 3. eskadre bombardiralo japonsko glavno mesto Tokio.

Listino o vdaji so Japonci podpisali šele 15. avgusta. Novico o koncu vojne je svetu sporočil predsednik Truman, cesar Hiro-Hito pa je po radiu obvestil svoje ljudstvo o pogojih kapitulacije. Mac Arthur je tedaj postal »vrhovni komandant zavezniških sil« z vsemi pooblastili, da Japonsko spravi »na pravo mesto«.

Mac Arthur je bil že poprej

ski militaristi so odložili orožje.

Tragedija na radijskih valovih

To se je dogajalo v centru za zvezo Mac Arthurjevega štaba v Manili, filipinskem glavnem mestu. V sobi nekega hotela, kjer so imeli teleprinter, je delalo več ameriških oficirjev. Bilo je 15. avgusta, ura pa je bila devet. Dobili so zvezo z Washingtonom. General Marshall, načelnik generalštaba, je za Mac Arthura imel sporočilo, ki se je

»Imenovali so me za komandanta zavezniških sil in me pooblastili, da vzpostavim neposredne stike z japonskimi oblastmi z nalogo, naj čimhitreje dosežem prekinitev sovražnosti.«

Na ogromnem tihoocanskem bojišču namreč še niso prenehali boji na kopnem, v zraku in na morju. Mac Arthur je nato nadaljeval:

»Želim, da v bližini Tokia določite kako radijsko postajo, ki bo vzdrževala zvezo med menoj in vašim generalštabom. Vaš odgovor na tole sporočilo naj vsebuje pozivni znak, frekvenco in ime postaje. Sporočila, ki si jih bomo pošiljali po tej poti, naj bodo v angleščini. Dokler ne boste v te namene določili take druge postaje, naj bo to postaja JUM na frekvenci 13.705 kHz, s katero bo v zvezi WTA iz Manile. Ta bo odgovarjala podnevi na frekvenci 15.965, ponoči pa na frekvenci 7090 kHz. Potrdite sprejem sporočila.«

Znano je, da od Pearl Harborja dalje ni bilo med Združenimi državami Amerike in Ja-

»KO SO JAPONSKI PREDSTAVNIKI NA 45.000-TONSKI BOJNI LADJI »MISSOURI« PODPISOVALI LISTINO O BREZPOGOJNI KAPITULACIJI, JE BILO V ZRAKU NA STOTINE AMERIŠKIH LETAL

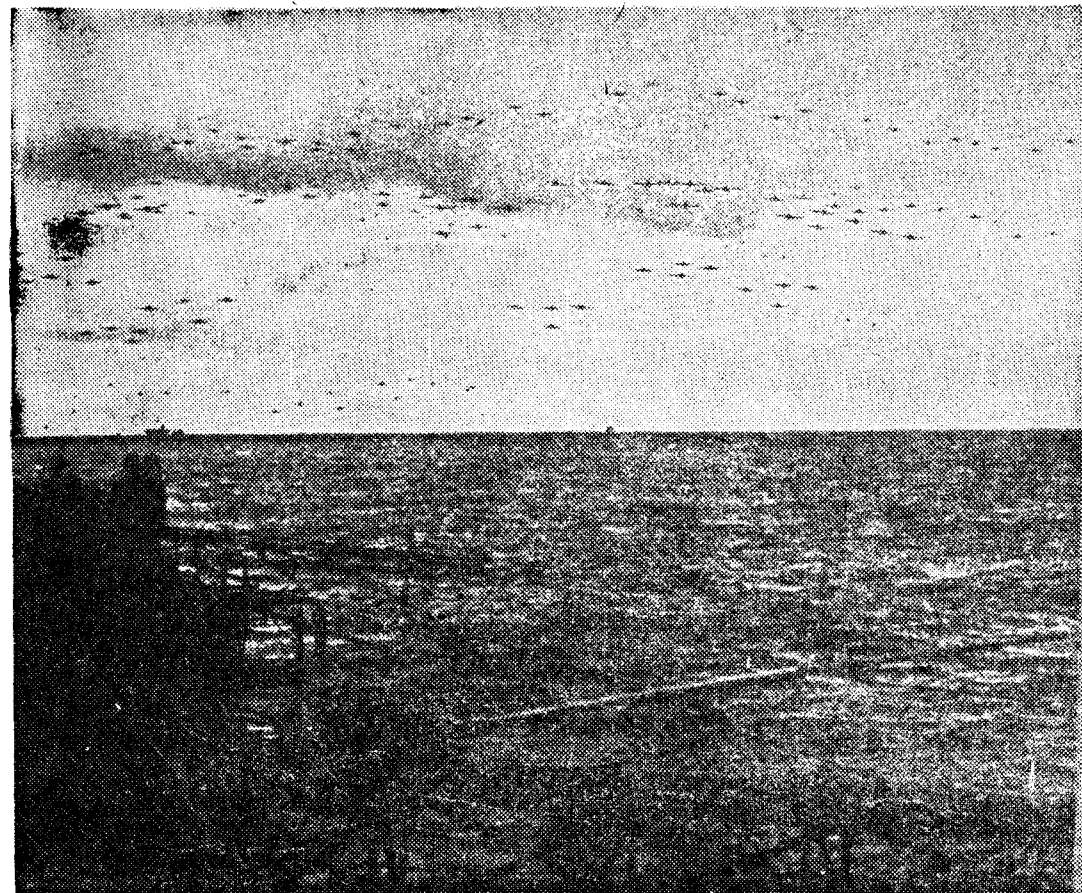
ponsko nobene radijske zveze. Ker pa je postaja JUM že pred vojno bila v zvezi z ZDA, je bilo povsem naravno, da so jo skušali znova dobiti v te namene. Da bi z Japonci lažje vzpostavili prve stike, so sporočilo poslali v angleščini in japonščini.

»JUM od WTA. Imamo zelo nujno sporočilo za vas.«

JUM ni odgovarjal in vojna se je nadaljevala.

PRIHODNIČI:

- Nov poizkus
- Neverjetno
- Naposled odgovor iz Tokia

že vsega dovolj. Japonska vlada je prek Švice sprejela pogoje z enim samim pridržkom: »...potsdamsko deklaracijo razumemo tako, da ni nobenih zahtev glede Njegovega cesarskega veličanstva v svojstvu državnega poglavarja.«

Enajstega avgusta so Združene države Amerike odgovorile z nekaj stavki, ki so pomenili soglasje. Mikado je ostal na prestolu. Imel je več sreče kot pa drugi, ki so sodelovali v tej krvavi zadevi. Drugi so napravili samomor ali pa so jih pobesili in pozapri. Je jee... Cesar je še nadalje ostal v svoji palači, obkrožalo pa ga je ljudstvo, pripravljeno, da se žrtvuje zanj, če bi kdo skušal položiti roko na njegovo sveto osebo. Tako je bilo. Mikado mirno živi, potem ko si je umil roke glede vseh strahot, ki so jih njegovi ljudje počenjali med štiriletno vojno.

Ker si je 13. avgusta njegova vlada še vzela čas za sestavo odgovora Washingtonu, je tega dne kakih tisoč letal iz

pripravil obsežen načrt napada na japonsko otočje, Washington pa ga je odobril. Mac Arthur takrat še ni vedel za atomsko bombo. Operacijo, ki jo je imenoval »Dawnfall« (propad), je nameraval izpeljati po morju. Prvo fazo, tako imenovano »Olympic«, ki je zajemala okupacijo otoka Kiušu, naj bi izvedla 6. armada, medtem ko naj bi se v naslednji fazi — operacija »Coronet« — izkrcali na Hondu, osrčju Japonske, 1. in 8. armada, ki sta imeli priti iz Evrope. Eden izmed korpusov 10. armade pa naj bi interveniral v Koreji.

Le koliko truda in krvi bi še lahko bilo! Japonska je imela pod orožjem še na milijone vojakov in na tisoče topov, ni pa imela ne surovih ne vojnega ladjeva ne goriva, pa tudi letal ne. Kljub temu pa bi bilo treba pobijati tiste trdovratne, ki bi se še upirali, in ameriški vojakovi so dobro vedeli, kaj to pomeni.

Sedaj pa so mirno prišli in okupirali Japonsko, kajti japon-

začenjalo z naslednjim stavkom: »Za vas imam zelo nujno obvestilo.«

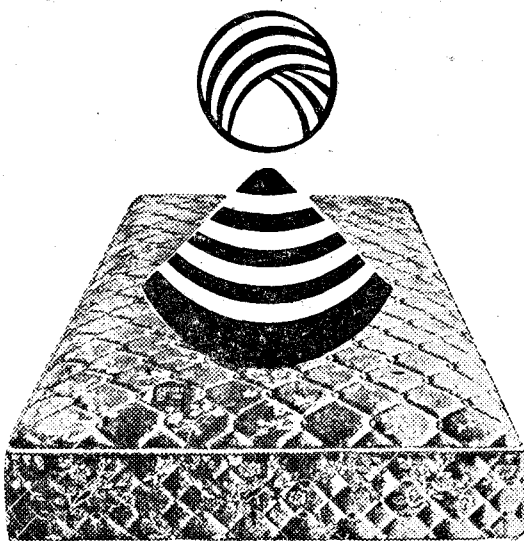
»...Uradno vas obveščam, da je Japonska sprejela naše pogoje za kapitulacijo. Hkrati s tem smo vas določili za komandanta zavezniških sil.«

Nato so sledila natančnejša navodila. Ob enajstih je Mac Arthur ukazal sporočiti japonskemu cesarju, vladi in generalštabu naslednje:

Z NOVIM ZNAKOM »JOGI« TUDI NOVOST
»MEBLO« NA PODROČJU VZMETNIC

Jogi DE LUXE

PREŠITA
VZMETNICA

JOGI-DE LUXE VAM NUDI:

POČITEN KER JE PREŠITA IN IZREDNO UDOBNA • HIJENO KER IMA DVE PLASTI »IPRENA« MATERIALA, KI DIHA Z VAMI • TRAJNOST KER JE TEMELJITO PROJEKTIRANA IN SKRBNO IZDELANA IZ NAJBOLJŠIH MATERIALOV • ELEGANCO KER JE UPORABLJENO BLAGO ORIGINALNO V BARVAH IN VZORCIH • JAMSTVO KER »JOGI DE LUXE« JE IZDELEK »MEBLO« »MEBLO« PA JE POJEM KVALITETE

ORIGINALNE VZMETNE VLOŽKE »JOGI« PROIZVAJA
SAMO »MEBLO« TOVARNA POHIŠTVA-NOVA GORICA

RAFAEL
PERHUNO

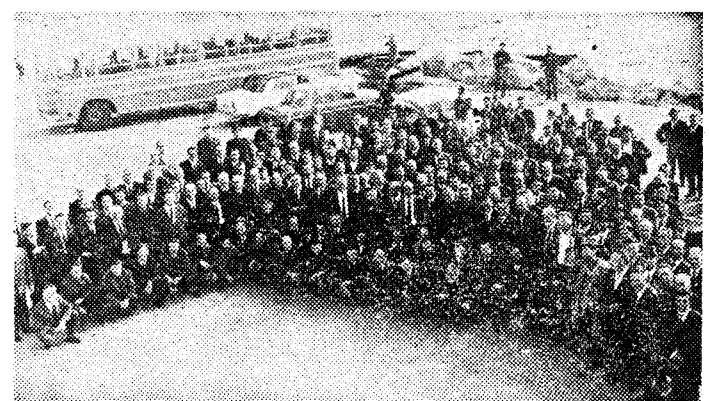
Upor naših letalcev v Alžiru

Eden izmed tovarišev iz skupine v Maison Blanchu tako opisuje stanje, ki ga je preživel:

»Po kratkem času bivanja v tej enoti smo bili razočarani, ker nihče izmed oficirjev ni niti omenil domovine, niti ni povedal kaj vzpodbudnega, narodnostnega in podobno, kar smo si mi, Primorci, tako želeli, saj mnogi med nami niso nikdar videli ali slišali govoriti slovenskega ali jugoslovanskega oficirja, in kaj to pomeni daleč od doma na afriški celini, si ni težko predstavljati. Skratka, prav malo se je spremenilo od ravnanja z nami v italijanski vojski ali pozneje v raznih zavezniških taboriščih, kjer nismo predstavljali dosti več kakor številke. Kmalu so se izkazalo, da so vsi oficirji — razen enega — fanatični kraljevi, da ni tako, kakor so nam govorili pred vstopom v to enoto: »mi smo vsi samo za Jugoslavijo«. Uvideli smo, da nismo na pravi poti, saj smo vedeli za borbo partizanov v domovini. Tako je nezadovoljstvo rastle iz dneva v dan. Sposobni tovariši so začeli iskati izhod iz te enote. Dobili so stike z različnimi misljalci in politiki, povezali so se s partizansko bazo v Barliju — Italija. Od tam je začelo prihajati propagandno gradivo. Vse to je postalo nekaka »javna tajna«, saj so se pojavljale partizanske slike po stenah vinske kleti, kjer smo stanovali.« (Opomba 4)

Kmalu po prihodu iz Constantine v Maison Blanche so naši rojaki prišli v stik s sekretarjem KPF de Andrejem, ki jih je napotil k sovjetskemu veleposlaniku Bogomolovu, vendar se te strani — razen obljub za posredovanje in nasvetov, naj še potrpijo — pomoči ni bilo. Delali so sezname tovarišev za Vrhovni štab NOVJ in jih tja pošiljali s posredovanjem veleposlanstva ZSSR. V Alžiru je tedaj delal za NOB zelo agilen inž. Vanja Zanko, ki jim je prinašal propagandno gradivo in jih obveščal o razvoju dogodkov v Jugoslaviji. Želje za odhod v borbeno enoto NOVJ so bile vedno bolj globoke, ali ostalo je le pri željah. Nezadovoljstvo je naraščalo. Revolucionarno razpoloženi so začeli javno kritizirati politiko kraljevske vlade in oficirjev, ki so uvideli nevarnost v razvijajočem se gibanju za NOB. Hoteli so ga v kali zatreti. Računali so, da bodo glavne pobudnike in voditelje odstranili, preostale ustrašovali in potem da bo mir.

Dne 12. XII. 1943 — bila je nedelja — so oficirji sklicali zbor vse enote. Govoril je neki kraljevski kapetan, v začetku mirno, kmalu pa začel vpiti, da so vsi sicer dobri in marljivi »momci«, da pa je med njimi nekoliko razdiračev, ki nočejo delati, ki samo hujskajo in sabotirajo. Če koga ni volja ostati v enoti, naj stopi korak naprej. Premaknil se ni nihče. Kapetan je nadaljeval v mirnejšem tonu, ker je le hotel doseči, da bi se nekoliko glavnih nezadovoljnih javilo. Pravil je, da so zavezniki priznali jugoslovansko kraljevsko vlado in vojsko, da se »naši ljudje« v domovini borijo proti okupatorju, da se upor v času vojne kaznuje s smrtjo ipd. Kdor noče ostati v

Slovenski partizanski letalci zbrani lani v Piranu

enoti, naj to jasno pove, kdor želi ostati, naj reče »ostanem«. V rokah je imel imenik, knjigo večjega formata, imena so bila vpisana po abecednem redu. Začel je brati imena. Vse je bilo napeto v pričakovanju, kakšen bo izid. Od 430 se jih je javilo z »odidem« 80. Peti dan po glasovanju sta prišla dva angleška kamiona, naložila 78 upornikov in jih pod oboroženo stražo odpeljala v kazensko-ujetniško taborišče št. 203, približno 40 km vzhodno od Alžira, blizu mesteca Alma. (Opomba št. 5.)

V novem taborišču so bili nemški in italijanski vojni ujetniki, ločeni z bodečo žico. V poseben prostor, prav tako ograjen z visoko bodečo žico, so prišli naši fantje. Razlika med fašističnimi ujetniki in našimi uporniki je bila v tem, da je prve — bilo jih je nekoliko tisoč — stražil po en stražar v kontrolnem stolpu, za naših 78 pa sta bila potrebna po dva stražarja: saj to niso bili navadni vojni ujetniki, marveč, kakor je pisalo v listinah, ki so bile predane skupaj z uporniki komandantu taborišča, »nevarena, saboterska in uporniška drhal«. Komandant taborišča se je hotel seveda primerno zavarovati in je podvojil stražarska mesta.

Kaj bo sedaj? Kako dolgo bo to trajalo? Kaj napraviti, da bi čimprej dokazali, zakaj so v resnici prišli sem? Dogovorili so se: s pravo vojaško disciplino, vzornim vedenjem in primer- nim redom v taborišču je treba dokazati komandantu, da niso nobena nevarna in nedisciplinirana banda, ki noče delati, marveč prav nasprotno. Vojaške obleke, ki so jih prejeli od Angležev, so bile še kar čedne. Na vsak zbor so prihajali hitro in predpisano oblečeni, strumno so pozdravljali, taborišče so imeli vzorno urejeno. Tov. Margon je organiziral pevski zbor in kmalu so se razlegali ubrani napevi naših narodnih in partizanskih pesmi. Komandant taborišča, angleški kapetan, ljubitelj petja, je večkrat prihajal in poslušal njihovo petje. S časom je uvidel, da to ni nikakršna »uporniška drhal«, temveč so to ljudje, ki imajo svoje ideale, za katere se borijo in žrtvujejo. Zanimal se je za posameznosti, povedal jim je, kako so opisani, in na koncu jim je svetoval, naj napravijo prošnjo za ponovno uvrstitve na delo v letalske delavnice kot posebna enota pod komando Angležev. Prošnjo so napisali v slovensčini in jo vsi podpisali. Prevedli so jo v italijansko in original s prevodom predali komandantu taborišča. Ta je italijansko obvladal in je prošnjo prevedel v angleščino ter jo s priporočilom poslal nadrejenim. Od prvega dne bivanja v kazenskem taborišču so uporniki prejeli samo polovico obroka hrane, kakih 10 dni po predani prošnji so začeli prejemati cel obrok. To je bilo že dobro znamenje. Na Novega leta dan je prišel neki kraljevski oficir in jih nagovarjal, naj se zopet vključijo v njihovo enoto, kar so uporniki odločno odklonili.

(NADALJEVANJE)

Srečanje borcev kamniško-zasavskega odreda

27. maja je upravni odbor kamniško-zasavskega odreda sklical posvetovanje, ki so se ga poleg članov odbora udeležili tudi predstavniki občinskih borcevskih organizacij z bližnjega območja. Razpravljavci so na posvetu obravnavali mnoga vprašanja iz dela odbora in odnos občinskih organizacij ZZB NOV do odreda.

Kamniško-zasavski odred bo priredil tovariško srečanje na dan borca, to je 4. julija, na Vačah. Udeležili se ga bodo tudi tisti, ki so se borili na območju Kamniškega, Posavskega in Zasavskega. Mimo tega je odbor tudi sklenil predlagati občinski- ma skupščinama Domžale in Kamnik, naj podelita odredu domicil. Partizanske enote so pred formiranjem odreda v teh dveh občinah zantile oborožen upor že 27. julija 1941, kasneje pa so predstavljale glavno udarno moč odreda.

Zgodovino odreda bodo zapisali v knjigi »Oris razvoja kamniško-zasavskega partizanskega odreda«. Do srečanja na Vačah jo bo pripravila komisija za zgodovinsko dejavnost; izdana bo v ciklostilni tehniki in bo obsegala okrog 80 strani. Na osnovi tega dragocenega dokumenta bodo kasneje izdali monografijo odreda.

J. P.

POJEM ELEGANCE SO KRAVATE terital
TOVARNE SVILANIT KAMNIK

Razmišljanje v lepih majskih dneh

Izredno lepe majske nedelje je prijetno in toplo pomladansko sonce izzbavilo mnoge ljudi na sprehode in izlete. Tudi jaz sem se pridružil nekaterim. Sprehajal sem se ob robu gozda, nedaleč od naselja in se oziral proti nekoliko oddaljeni cesti.

Kolone avtomobilov so drvele v obe smeri. Sledili smo jim s pogledi in ugibali, le kam se jim tako mudi?

Na izlet, na morje, v tujino, na obisk sorodnikov ali znancev, v planine, vračajo se domov itd. Koliko neštevitih možnosti spoznavanja naše res lepe domovine imajo lastniki avtomobilov!

In mi? Sprehajamo se po poti v senci gozda. Sam sem v nogah bolj slab; v hribe ne morem in tudi ne na daljši izlet. Zato se sprehajam kar v bližini doma. Moje misli se od dreveh avtomobilov preselijo v preteklost. Obujati

sem začel spomine na nekdanje dni.

Bilo je v aprilu 1945. Sonce je kar prijetno grelo, ko sva se v Črnomlju srečala s poročnikom, ki je bil naš referent za saniteto. Pogovarjala sva se o raznih doživljajih. Beseda nama je stekla tudi na poznejše dni, na čase po svobodi — se pravi na dneve, ki jih sedaj preživljamo.

Kako sva si vse drugače predstavljala našo prihodnost — in spomnil sem se njegovih takratnih prepričevalnih besed:

— Bodi prepričan, da si bova lahko privoščila povsem drugačne izlete, kot si jih lahko sedaj. Vozil bo kmalu toliko, da si bova lahko tudi midva privoščila vsak svoje. Tako si bova lahko olajšala marsikatero pot in zapeljala se bova lahko, kamor si bova zaželela.

Od takrat je minilo že dvaindvajset let. Takrat smo si bili

res tovariši in v marsičem enaki. A danes?

Avtomobilov je res veliko, a še več je takih, ki še nimajo lastnega vozila.

Ne vem sicer, kje in kaj dela poročnik, s katerim sva si pred dvaindvajsetimi leti v pogovoru tako lepo predstavljala našo prihodnost, ki je postala vse drugačna sedanost. Mnogo je namreč takih, ki so bili v tistih časih najtesneje povezani s svojimi soborci in z ljudstvom, a so sedaj povsem drugačni — zaprti so vase, skrbijo le za lastno udobno življenje in povsod iščejo le svoje koristi. Njihove zahteve so večje od njihovih potreb in dohodki največkrat višji, kot jih zaslužijo, zato jih tudi brez pomisleka zapravljajo.

Nenadoma se mi v mislih pojavi vprašanje: — In mi?

Saj naše želje niso pretirane. Želimo si le primernega izboljšanja lastne življenjske ravni — želimo predvsem pravilno vrednotenje našega dela. Toda v podjetjih doživljamo tudi to, da vodja podpira svoj kolegij in kolegij svojega vodjo. Vprašanje življenjskega standarda drugih članov delovnega kolektiva pa ostaja v ozadju. Dela nam prav gotovo ne manjka.

Da, vsega je obilo — naša domovina je lepa in bogata — vredna je, da si jo ogledamo. Toda tega ne zmoremo vsi.

Imamo nova naselja, lepa stanovanja, velika podjetja, nove in moderno zgrajene tovarne. Veliko smo zgradili, veliko naredili — toda vsega tega je še premalo, da bi bilo dovolj za vse.

Se nas je takih, ki nam življenje ni lahko — toda resnici gledamo jasno v oči.

Za nami so leta borbe — za nami leta obnove in plodna leta izgradnje — pred nami pa so še leta napornega dela in prizadevanj, da si zgradimo prav za vse boljši jutrišnji dan. Če bomo odpravili napake, ki jih ni malo, bo naša pot k tem smotrom vsekakor hitrejša in uspešnejša. A. S. Ravne

Svečano proslavljen trboveljski občinski praznik

(Nadaljevanje s 1. strani)

Na seji je govoril predsednik občinske skupščine Trbovlje, Jože Laznik. Ko je govoril o dogodku pred trinajstimi leti, je med drugim dejal:

»Dan, ki je v Trbovljah izbran za občinski praznik, je zgodovinsko pomemben ne samo za naše občane, temveč za vse napredne sile, za mednarodno delavsko gibanje, posebej še za komuniste in skojevce, ki so se takrat, 1. junija 1924, skoraj gorloriki uprli oboroženi Orjuni v njenem pohodu, katerega namen je bil štreti Trbovlje, močno trdnjavo proletariata...

Za marsikoga je to danes le zgodovina, vendar današnji razvoj v svetu govori, da je to, kar je bilo, za nas res zgodovina, nasilje v svetu pa živa resnica, da fašizem ni dokončno strta. Tudi zadnji dogodki širom po svetu, tudi v Grčiji, jasno dokazujejo, da se je neokapitalizem odločil za fašistične metode pri zatiranju napredne misli...

Ko praznujemo zgodovinske dneve iz obdobja boja delavskega razreda, smo ponosni, da je bil prav tu v naših revirjih ustanovni kongres Komunistične partije Slovenije. Ustanovni kongres KP Slovenije je pomemben dogodek na poti, ki jo je prehodilo delavsko in komunistično gibanje na Slovenskem...

V letošnjem letu praznujemo tudi 50-letnico velike Oktobrske revolucije, ki je dala novega poleta zatiranemu narodu v boju za njihove pravice in v narodnoosvobodilni vojni za njihovo osvoboditev...

Občinska skupščina Trbovlje pa je na slavnosti seji raz-

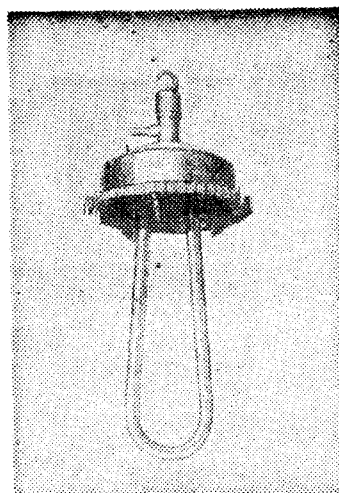
pravljala in sklepala o preimenovanju dela Leninovega trga v Ulico Sallaumines. Pred tremi leti so predstavniki občin Trbovlje in Sallaumines iz Severne Francije podpisali protokol o prijateljstvu in pobratimstvu med tema dvema občinama; Sallaumines je namreč središče področja, kjer živi precej naših rojakov in izseljencev. V Sallauminesu bodo eno od ulic preimenovali v Ulico Trbovlje. Tudi odborniki trboveljske občinske skupščine so se odločili, naj se imenuje cesta od Dimnika do Gimnazijske ceste Ulica Sallaumines. To bo predstavljalo trajen dokaz prijateljstva in pobratimstva med tema dvema občinama in dala pobudo za nadaljnje poglobljanje sodelovanja med Trbovljami in Sallauminesom, prav tako pa tudi za krepitev sodelovanja med narodi. —M—

KINO SPORED

- KINO »KRKA« NOVO MESTO**
7. in 8. junija »Alphaville«, francoski film
9. do 12. junija »Faraon«, poljski barvni CS film
13. in 14. junija »Ob slovesu ni nihče mahal«, kanadski film
15. in 16. junija »Dnevnik žene v belem«, italijanski film
- KINO »UNION« CELJE**
9. do 12. junija »Skrivnosti bara Lolita«, zahodnonemški film
- KINO »METROPOL« CELJE**
9. do 12. junija »Casanova 70«, amer.-ital. CS barvni film
- LETNI KINO CELJE**
8. in 9. junija 1967 »Drugi mož«, ameriški barvni CS film
10. in 11. junija »Vzemi jo, moja je«, ameriški barvni CS film
12. in 13. junija »Cez Borgia«, ital.-španski barvni CS film
- KINO »TRIGLAV« LJUBLJANA**
9. do 12. junija »Sladka Irma«, ameriška komedija v CS
13. in 14. junija »Senca pozabljenih prednikov«, slov. barvni film
- KINO VEVČE**
7. in 8. junija »Nabab«, francoska kriminalna komedija
9. do 11. junija »Ptičje«, ameriška barvna fantastična zgodba
- KINO ZALOG**
11. junija »Hud«, ameriška drama v cinemascope
- KINO ZADOBROVA**
7. junija »Roke gorle«, francoska kriminalna komedija
10. in 11. junija »Herkul osvaja Atlantido«, italijanska barvna fantastična zgodba v CS
- KINO SLOVENSKA BISTRICA**
9. do 11. junija 1967 »Zajtrk pri Tiffanyju«, amer. VV barvni film
- KINO »RADIO« JESENICE**
8. junija »Odred smrti«, ameriški film
9. junija »Svetloba v temi«, indijski film

- 10. in 11. junija »Maščevanje v Fuerte Cedrosu«, špan.-ital. barvni
- 12. junija »Sepetanje na blaznik«, amer. barvni CS
- 13. in 14. junija »Dobro sem jo poznal«, ital.-franc.-nem. film
- KINO »PLAVZ« JESENICE**
7. junija »Odred smrti«, ameriški film
- 8. in 9. junija »Križani meči«, ruski film
- 10. junija »Križani meči«, ruski film
- 11. junija »Mehanični klavirji«, španski barvni film
- KINO ŽIROVNICA**
7. junija »Kupe za morilce«, franc. CS film
- 10. junija »Mehanični klavirji«, španski barvni film
- 11. junija »Križani meči«, ruski film
- KINO KOROŠKA BELA**
10. junija »Svetloba v temi«, indijski film
- 11. junija »Kupe za morilce«, franc. CS film
- 12. junija »Dobro sem jo poznal«, ital.-franc.-nem. film
- KINO KRANJSKA GORA**
8. junija »Mehanični klavirji«, španski barvni film
- 9. in 10. junija »Kupe za morilce«, franc. CS film
- 11. junija »Svetloba v temi«, indijski film
- KINO »POHORJE« SLOVENSKE KONJICE**
7. in 8. junija 1967 »Nekega lepega jutra«, franc.-špan. film
- 10. in 11. junija »Črni tulipan«, franc. barvni film
- 12. in 13. junija »Morituri«, ameriški film
- KINO BREZICE**
9. in 10. junija »Visoka družba«, ameriški barvni film
- 11. in 12. junija »Moje pesmi, moj sanje«, amer. barvni CS
- 13. in 14. junija »Orložnik v New Yorku«, franc. barvni CS

HLADILNIK ZA MLEKO. POSTAVITE GA V KANTO IN PRIKLJUČITE NA VODOVOD. ZANESLJIVO OHLADI MLEKO, DA SE NE SKISA

IZDELEK ZAHTEVAJTE PRI

»AGROTEHNIK!«

V VAŠEM KRAJU, ALI DIREKTNO PRI PROIZVAJALCU

»Ferralit«

ŽALEC

POOBlašČENI ZASTOPNIK avtofahna LJUBLJANA

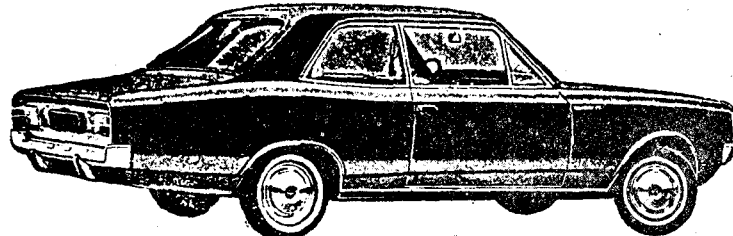

	USS	DM	A	Šil	Uvozne dejavnosti N-din
OPEL REKORD, 1.5 liter, 3 vrata, 3 brzine	1.650	6.600	42.900	12.418	
OPEL REKORD, 1.5 liter, 4 vrata, 3 brzine	1.725	6.900	44.850	13.028	
OPEL CARAVAN, 1.5 liter, 3 vrata, 3 brzine	1.725	6.900	44.850	13.028	
CARAVAN, 1.5 liter, 5 vrata, 3 brzine		7.292			15.512
LIEFERWAGEN, dostavno vozilo, 1.5 liter, 3 vrata, 3 brzine	1.644	6.532	42.744	10.578	
OPEL REKORD »L«, 1.7 liter, 2 vrata, 3 brzine		7.300			15.256
OPEL REKORD »L«, 1.7 liter, 3 vrata, 3 brzine	1.905	7.300	49.530	16.938	
OPEL REKORD COUPE, 1.7 liter, 2 vrata, 4 brzine	1.906	7.624	49.556	16.934	

Dobava: iz konsignacijskega skladišča (v standardni izvedbi po želji z motorjem 1700 cm ali menjalnikom 4 brzine proti doplatu) v 5 dneh po prispevju nakazila na naš konto.

PREDSTAVNIŠTVA:

LJUBLJANA — Titova 25, tel. 312-022 • ZAGREB — Ilica 13, tel. 23-598 • BEOGRAD — Brankova 14, tel. 629-354 • RIJEKA — Rade Končar, 44/VI, tel. 23-919 • SARAJEVO — Senina 6, tel. 25-111

Občina Laško

Spiro pomembnosti turizma, ki zavzema z vsa-kim letom večjo udeležbo v narodnem dohodku občine Laško, ne bo odveč, če se seznanimo z naj-ovsebnostnimi pokazovalci te občine.

Občina Laško se razprostira na 25.355 ha in ima od tega samo 7779 ha obdelovalne zemlje, vse drugo pa so gozdovi in zemljišče, ki je neprimerno za obdelavo.

Na območju občinskih meja živi 18.368 prebivalcev, od teh pa je zaposlenih v delovnih organizacijah 4077. Trenutno je v občini 30 podjetij in zavodov, 15 šol in predšolski vzgojni varstveni zavod.

Med najpomembnejše delovne organizacije spada Papirnica Radeče s 4 milijardami in 400 milijoni 8-din bruto produkta in Pivovarna Laško s 3 milijardami 65 milijoni bruto produkta. V omenjenih podjetjih so izvedli rekonstrukcije, kar jim je omogočilo znatno zvišanje proizvodnje.

Skupna vrednost bruto produkta v občini pa se v letošnjem letu predvideva okoli 28 milijard starih dinarjev, kar bo za 6% več kot lani.

S sprejemom novega zakona o obrtništvu se je tudi število obrti v zasebnem sektorju zvišalo na 91, kar vpliva zelo pozitivno na razvoj gospodarstva.

Turistična društva v Laškem, Rimskih Toplicah in v Radečah so že vložila in še vlagajo precejšnja sredstva za urejevanje krajev, ki so za nadaljnji razvoj turizma pomembni.

Tako je na območju občine trenutno na razpolago za potrebe turizma 370 postelj in če k temu številu prištejemo še kapacitete zdravilišča v Laškem, je v tem namene zagotovljenih že 620 postelj. Laško obiskujejo vsako leto v večjem številu

inozemski gostje, hkrati pa narašča tudi dotok domačih gostov.

Brez dvoma je k temu pripomogla urejenost gostišč v družbenem sektorju in gostilu zasebnega sektorja, ki jih je na območju občine 25. Planinski društvi v Laškem in Rimskih Toplicah pa vzdržujeta še planinska domova na Smohorju in na Koprivniku, ki sta zelo privlačni turistični postojanki.

Ne glede na to, da je sedaj zdravilišče namenjeno v večji meri le za zdravstveni turizem, tj. za rehabilitacijo invalidnih oseb, se vedno najde prostor tudi za kopanje turistov, ki prihajajo v Laško zgolj na odih.

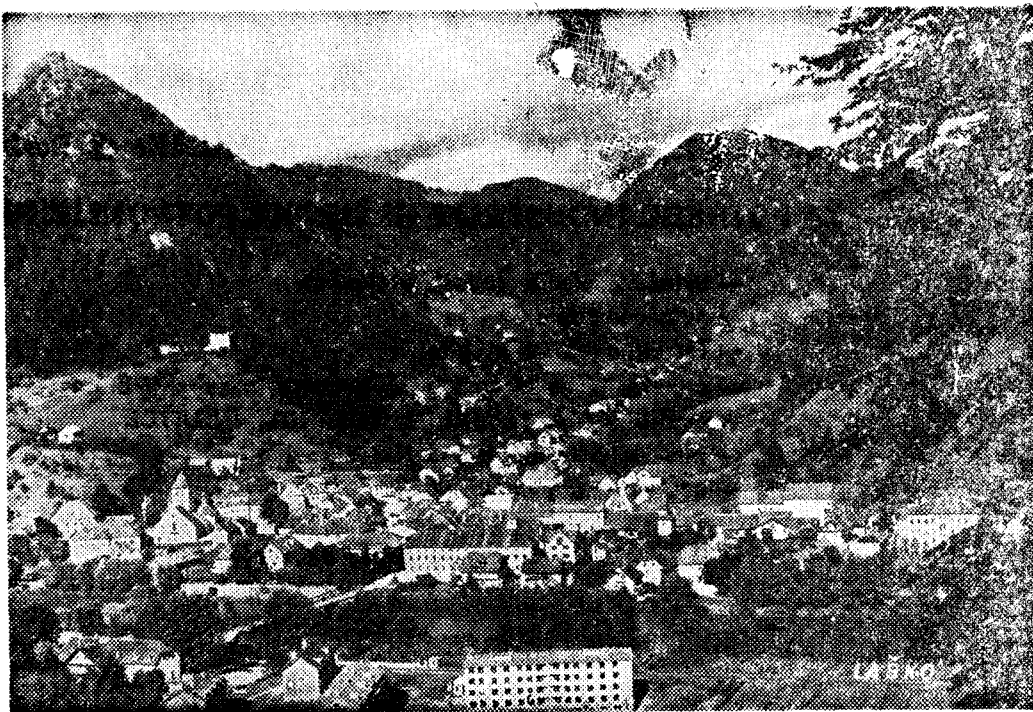
Laščani menijo, da bo treba za nadaljnji razvoj turizma napraviti še kaj več. Prav v tej zvezi je Turistično društvo Laško že pričelo akcijo za zbiranje sredstev za gradnjo prostora za bazen, zato naj bi del teh sredstev zbrali tudi prek tombol, ki bo prvič že letos izvedena v ta namen.

Pridobitev za Laško bosta tudi dve samopostrežni trgovini, ki bosta pričeli poslovati ob letošnjem občinskem prazniku.

Tudi urejevanje fasad so letos namenili precejšnja sredstva, zato bo letos precejšnje v Laškem menjalo svoj videz, s čimer bodo napravili mestece Laško še privlačnejše.

Tradicionalna turistična prireditve »Pivo — cvetec« bo letos v Laškem že četrta in bo to praznovanje trajalo od 1. do 3. julija.

Program prireditev, ki bodo v tem času, je posvečen tudi praznovanju občinskega praznika, ki ga občani te občine praznujejo vsako leto 2. julija, tj. na dan, ko je bil v letu 1942 izveden prvi uspešen partizanski napad na skladišče streliva in na prave rudnika v Rečici.

PRAVNA POSVETOVALNICA

H. M. — Od leta 1942 ste bili v NOV in ste 40% vojaški vojni invalid. Stevi ste 55 let in imate za pokojnino priznanih 33 let in 4 mesece. Od leta 1946 ste zaposleni pri RSNZ, zadnja tri leta na delovnem mestu paznika v KPD. Avgusta leta 1966 ste bili operirani na kolku in ste še sedaj v bolniškim staležu. Zaposlili ste za invalidsko upokoitev. Bili ste že na komisiji, ki vas je priznala za invalida 1. stopnje s 40% invalidnostjo. Sprašujete, ali ste naredili prav, ko ste zaposlili za invalidsko upokoitev ali ne bi bila primernejša starostna upokoitev. Radi bi vedeli, katera pokojnina je višja in kaj lahko ukrenete?

Predvsem je treba vedeti, da ni namen naše pravne posvetovalnice izračunavati višino pokojnine. To je stvar zavoda za socialno zavarovanje. Lahko kaj hitro pride do pomote, kaj imajo še tisti, ki se stalno nolično ukvarjajo s tem na zavodih za socialno zavarovanje, težave in lahko ukrepanje nepravilno. Če bi v okviru naše posvetovalnice kakemu prosilcu izračunali višjo pokojnino, kot bi mu jo kasneje priznal zavod, bi bil takoj ožen v strel. Pa tudi ob-
stajno. Ni torej namen naše pravne

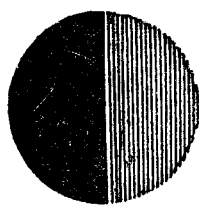
posvetovalnice izračunavati pokojnino, temveč pomagati vsem našim naročnikom pri uveljavljanju njihovih pravic in svetovati, kam naj se obrnejo, kaj naj pokrenejo, da dosežejo tisto, do česar imajo pravico. Gre torej za nasvete in za pravno pomoč.

V okviru tega lahko pojasnimo, da je starostna pokojnina, zlasti če ima zavarovane izpolnjene vse pogoje za starostno pokojnino, vedno višja kot invalidska pokojnina. Zavedati se je treba, da s starostno pokojnino doseže zavarovane lahko najvišjo pokojnino, ki znaša 85% pokojninske osnove, medtem ko je invalidska pokojnina nižja in je odvisna od let pokojninske dobe in od stopnje invalidnosti. V vašem primeru bi vsekakor bila ugodnejša starostna pokojnina kot invalidska.

Po določilih čl. 70 temeljnega zakona o pokojninskem zavarovanju lahko borce NOV izpred 9. 9. 1943 doseže upokoitev, ko dopolni 55 let starosti in ima najmanj 20 let pokojninske dobe. Po vaših podatkih te pogoje izpolnjujete in torej lahko dosežete starostno upokoitev. Ker ste borec iz leta 1942, lahko dosežete maksimum, tj. 85% pokojninske osnove. Z borec in leta 1943 dosežejo 85% pokojninske

sko osnovo pri 25 letih pokojninske dobe.

Razen tega je treba upoštevati še posebna določila pokojninskega zakona, ki veljajo za uslužbence resora notranjih zadev. Za določene uslužbence organov za notranje zadeve veljajo posebne določbe tako glede povečanega štetja let kot glede zmanjšanja starostne meje. Za določene uslužbence, med katere sodijo tudi tisti uslužbeni, ki opravljajo operativno-inštruktorske in upravne dolžnosti in naloge straže za neposredno zavarovanje v kazenskih poboljševalnih domovih, vzgojno poboljševalnih zavodih in zaporih velja, da se jim 12 mesecev dejansko opravljene službe šteje za 16 mesecev zavarovanja (čl. 53 TZPZ). Po čl. 62 istega zakona pa se istim uslužbenecem pri uveljavljanju starostne pokojnine zmanjša predpisana meja za eno leto na vsaka štiri cela leta dejanskega opravljanja dolžnosti. Vse to pa še bistveno zboljša vaše pogoje za doseg starostne pokojnine, kolikor jih že pri navedbi vaših podatkov niste upoštevati. Razen tega je treba vedeti, da znaša pokojnina pri uslužbenih organov za notranje zadeve ali vojaških zavarovanih, ki so bili borce NOV, 85%, pri borcih iz leta 1945 je pri 20 letih pokojninske dobe. Pri borcih iz leta 1944 pa znaša 85% pokojninske osnove pri 25 letih pokojninske dobe. Tako so torej za borce NOV, zaposlene v organih za notranje zadeve, znatno ugodnejši, ki omogočajo dosego ugodnejše starostne pokojnine.

IZLETNIK

1. IZLETI PO DOMOVINI

Organiziramo izlete, ekskurzije in prevoze pa ožji in širši domovini ter na ogled turističnih in športnih prireditev.

2. IZLETI V TUJINO V JUNIJU — PUTNIK

Enodnevni:

- TRST preko Sežane 55 N-din;
- TRST preko Gorice 80 N-din;
- GRADEC 50 N-din;
- ŽABNICA 75 N-din;

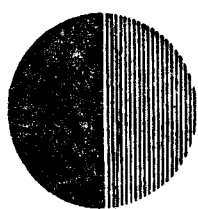
Dvodnevni:

- BENETKE 150 N-din;
- CELOVEC—ŽABNICA—TRST 170 N-din;
- DUNAJ 200 N-din;
- BUDIMPEŠTA 234 N-din.

IZLETI SO IZ CELJA, IZ OSTALIH KRAJEV DOPLAČILO

CELJE
VELENJE
MOZIRJE
KRŠKO
KRAPINA
HRASTNIK
ŠOŠTANJ

Za organizirane skupine POSEBEN POPUST! Za organizirane skupine PROGRAMI PO ŽELJI ZA ORGANIZATORJE POPUSTI VSI PROGRAMI V POSLOVALNICAH IZLETNIKA.

IZLETNIK

Združena kemična industrija

DOMŽALE

Telefon 2-12, 2-15, 3-16 • Telegram »KEMILAK« • Poštni predal 23 • Banka 600-20/1-349 • Železniška postaja Domžale

ZA POTREBE INDUSTRIJE IN ŠIROKE POTROŠNJE PROIZVAJAMO IN PRIPOROČAMO:

- svinčene okside (minij, glajenko)
- svinčeno belilo
- temeljne barve in kite
- oljnate barve in emajle za notranji in zunanji premaz
- emajle DOM, LUMALIN, TESAROL, PIRATOL
- nitro lake in emajle za les in kovino
- premaze za avto industrijo
- dvokomponentne lake za les in kovino
- kazeinske in kolodijske barve za usnje

- HELIOPOL (poliester lake) in HELIOPLAST (s hladnim utrjevanjem)
- »EMULTEKS« — vezivno sredstvo
- škrobe — krompirjev in koruzni — naravne in razgrajene
- dekstrine in britsko gumo
- dekstrinska lepila

PRVOVRSTNA KAKOVOST — SOLIDNA POSTREŽBA!

